

ОБЩИНА КОЧЕРИНОВО

П Р О Г Р А М А

**ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО
ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА
ОБЩИНА КОЧЕРИНОВО**

2016 - 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
1. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА.....	5
2. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА.....	6
3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА.....	7
3.1. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА.....	7
3.2. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ.....	8
3.3. ХАРАКТЕРНА ФЛОРА И ФАУНА	9
3.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ.....	9
3.5. АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА	10
3.6. СОЦИАЛНО-ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	10
3.7. ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	10
4. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНСКО НИВО.....	12
4.1. АНАЛИЗ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	12
4.1.1. СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ.....	12
4.1.2. БИТОВИ ОТПАДЪЦИ.....	12
4.1.3. МОРФОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ.....	14
4.1.3. БИОРАЗГРАДИМИ ОТПАДЪЦИ	17
4.1.4. СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ.....	18
4.1.5. ЕДРОГАБАРИТНИ ОТПАДЪЦИ	20
4.1.6. ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЦИ.....	21
4.1.7. МАСОВО РАЗПРОСТРАНЕНИ ОТПАДЪЦИ.....	22
4.1.8. РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ, ЗА КОИТО СА ВЪВЕДЕНИ ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ.....	24
4.1.9. СИСТЕМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ	25
4.2. АНАЛИЗ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	26
4.2.1. ДЕПО ЗА ДЕПОНИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ.....	26
4.2.2. УСЛУГИТЕ ПО СМЕТОСЪБИРАНЕ И СМЕТОИЗВОЗВАНЕ	27
4.2.3. ПРОЕКТ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА РЕГИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	29
4.2.4. ИНФРАСТРУКТУРА ЗА БИОРАЗГРАДИМИ И БИООТПАДЪЦИ.....	30
4.2.5. ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ.....	33
4.3. АНАЛИЗ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ.....	36
4.3.1. ФУНКЦИИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	36
4.3.2. МЕСТНА НОРМАТИВНА УРЕДБА, ИМАЩА ОТНОШЕНИЕ КЪМ УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	38
4.3.3. СТРУКТУРА НА МЕСТНИТЕ ОРГАНИ НА САМОУПРАВЛЕНИЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	38
4.4. АНАЛИЗ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ. ФИНАНСИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕНИ ЗА УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	39
4.4.1. НАСТОЯЩА СИСТЕМА ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА УСЛУГИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ	39
4.5. АНАЛИЗ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ С ОТПАДЪЦИ.....	44

4.5.1. ИНФОРМАЦИОННО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ С ОТПАДЪЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КОЧЕРИНОВО.....	45
5. SWOT АНАЛИЗ.....	46
5.1. ПРИНЦИПНИ ПОСТАНОВКИ НА SWOT АНАЛИЗА (СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ)	46
5.2. РЕЗУЛТАТИ ОТ НАПРАВЕНИЯ SWOT АНАЛИЗ	47
6. ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	48
6.1. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ.....	49
6.2. АЛТЕРНАТИВИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ.....	50
7. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ	51
8. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА.....	90

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската програма за управление на дейностите по отпадъците се разработва на основание чл.79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл.52 от Закон за управление на отпадъците (ЗУО). Програмата отчита, че отпадъците са риск за човешкото здраве и околната среда. Тя цели екологосъобразно управление на отпадъците на територията на Община Кочериново. Програмата е инструмент за подобряване организацията за управлението на отпадъците в Общината. Тя създава необходимите предпоставки за всички, които генерират отпадъци - промишленост, търговия и потребители, общественост - да намаляват количеството на образуваните отпадъци.

Ключови елементи на програмата е йерархията за третиране на отпадъците:

- намаляване или предотвратяване образуването на отпадъци;
- повторна употреба и рециклиране;
- подобряване на системата за събиране и транспортиране;
- екологосъобразно обезвреждане;
- почистване на старите замърсявания;

Общинската програма за управление на дейностите по отпадъците приближава Община Кочериново към нормите на Националното и Европейското законодателство, касаещо управлението на отпадъците.

Програмата е изготвена в съответствие с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците, която от своя страна кореспондира с изискванията на ЕС за предотвратяване на образуването и рециклиране на отпадъци. Програмата формулира конкретни мерки, във връзка с транспонирането и прилагането на директивите, регламентите и решенията на Европейския съюз в областта на управлението на отпадъците, като са посочени и задълженията на компетентните власти по ускоряване прилагането на Националното законодателство.

Анализирано е съществуващото състояние по управление на отпадъците, на база което са идентифицирани проблемите и са формулирани целите. Разработен е План за действие, в който са посочени необходимите мерки в близка и средно - срочна перспектива, отговорните институции и необходимите финансови средства за обезпечаване на програмата. Същата е отворен документ, изпълнението на който се отчита, във връзка с планираните мерки и действия и тяхната обезпеченост подлежи на актуализация в процеса на осъществяването и.

При разработване на програмата бяха спазени всички изисквания на действащата нормативна уредба в сектор отпадъци, както и общоевропейските принципи при управление на отпадъците.

В допълнение, при изготвянето на програмата са взети предвид и предвижданията на националните стратегически документи в областта на управлението на отпадъците, вкл.:

➤ Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване на отпадъците, като част от него;

➤ Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010 – 2020 г.

➤ Национален стратегически план за управление на строителните отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради за периода 2011-2020 г.;

➤ Национален план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.;

➤ Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020“.

В обхвата на програмата са включени всички отпадъци, за които общините имат частично или изцяло ангажименти съобразно ЗУО.

➤ Битови отпадъци;

➤ Строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;

➤ Опасни отпадъци – битови и строителни;

➤ Производствени отпадъци.

Програмата обхваща всички дейности, свързани с управлението на отпадъците, генерирани на територията на Община Кочериново, и всички процеси от образуването на отпадъците до крайното им обезвреждане.

1. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Целта на програмата е да очертае изпълними стратегии, за да подобри управлението на отпадъците и да предоставя качествени услуги на жителите и гостите на общината в съответствие с общоевропейската йерархия за отпадъците. Изпълнението на целите на Програмата ще подобри качеството на околната среда и благосъстоянието на жителите в Община Кочериново. Програмата ще има принос и към изпълнение на регионалните цели за отпадъците в региона, както и на националните политики в областта на отпадъците.

За изготвянето на Програмата бяха извършени детайлни анализи на текущото състояние в управлението на отпадъците на територията на общината, въз основа на които са формулирани изводи и препоръки за управлението на отпадъците в средносрочен план. Отправни точки за определяне на целите и приоритетите в Програмата са извършените анализи и поставените в националното законодателство количествени цели, които общините трябва да постигнат до 2020 г., които са:

➤ Рециклиране на битови отпадъци от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло:

- 2016 – мин. 25 % от общото им тегло;

- 2018 г. – мин. 40 % от общото им тегло;

- 2020 г. – мин. 50 % от общото им тегло.

➤ Рециклиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:

- 2016 г. – мин. 25 % от количеството битови биоотпадъци, образувани през 2014 г.

- 2020 г. – мин. 50 % от количеството битови биоотпадъци, образувани през 2014 г.

➤ Отклоняване на битови биоразградими отпадъци от депата;

➤ Повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци, като отговорност на Възложителите на строителни дейности, както следва:

- до 1 януари 2016 г. – най-много 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2018 г. – най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2020 г. – най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

Програмата съдържа пет стратегически цели, в рамките на всяка от които са идентифицирани оперативни приоритети:

➤ Стратегическа цел 1: Предотвратяване образуването на отпадъци;

➤ Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;

➤ Стратегическа цел 3: Намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;

➤ Стратегическа цел 4: Укрепване на административния капацитет за управление на отпадъците;

➤ Стратегическа цел 5: Повишаване на приноса на обществеността в прилагане йерархията на управление на отпадъците.

Програмата за управление на отпадъците 2016-2020 г. на община Кочериново е разработена под ръководството на кмета на общината.

Програмата е приета с Решение/ г. на Общинския съвет на община Кочериново.

2. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Обхвата на Програмата е изцяло общински и включва административния център на гр. Кочериново и селата - Стоб, с. Пороминово, с. Бараково, с. Мурсалево, с. Фролош, с.

Цървище, с. Драгодан, с. Боровец, с. Бураново и с. Крумово.

Програмата за управление на отпадъците на Община Кочериново обхваща периода до 2020 г. и съответства на изискванията на ЗУО за съответствие на периода на действия на общинските програми за управление на отпадъците с периода на Националния план за управление на отпадъците.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА

3.1. Географска характеристика на територията на общината

Общината е разположена в южната част на Област Кюстендил. С площта си от 182 120,20 дка заема 7-мо място сред 9-те общините на областта, което съставлява 5,97% от територията на областта. Границите ѝ са следните:

- на запад – Община Невестино;
- на север – Община Бобошево;
- на североизток – Община Рила;
- на юг – Община Благоевград, Област Благоевград.

3.2. Природни ресурси

Релеф

Макар и малка по площ релефът на община Кочериново е твърде разнообразен – от равнинен, през ниско- до средно планински.

В средата на общината от север на юг, по долината на река Струма и левият ѝ приток Рилска река се простира най-южната част на Бобошевското поле, което е южно продължение на Долната Дупнишка котловина. Тук, в коритото на Струма, западно от село Бараково се намира най-ниската точка на общината – 350 м н.в. От изток и от запад полето е оградено от планински масиви. На изток от него в пределите на общината попадат крайните северозападни части на Югозападния дял на Рила. Тук в най-източната точка на общината се намира връх Прашка (1365 m), най-високата кота на Община Кочериново.

Западните части на общината са заети от крайните северни и североизточни разклонения на планината Влахина. Дълбоката долина на река Копривен (десен приток на Струма) разделя тази част на планината на две части. На юг от реката е същинската планина Влахина с връх Бандерата (1225 m), разположен в изворната област на реката, на границата с Община Благоевград. На север от долината на Копривен се простира северното продължение на Влахина планина – т.н. Руен планина. В пределите на общината се простират нейните източни части с най-висока точка връх Киселец (1157 m), разположен на границата с Община Невестино.

Почви

В границите на Община Кочериново са разпространени кафяви горски, алувиално-ливадни, канелени горски и планинско-горски почвени типове. Замърсявания на почвите не са регистрирани. Алувиално-ливадните почви се характеризират със съдържание на повече хумус, повече глина, повече хранителни елементи и имат по-високо природно плодородие. В района почвите са благоприятни за отглеждане на някои зърнени култури, както и за градинарство, овощарство и лозарство.

Води

Основна водна артерия на община Кочериново е река Струма, която протича през нея от север на юг с част от средното си течение на протежение от около 10 km. Тя напуска общината югозападно от село Бараково чрез Кочериновския пролом и продължава в Област Благоевград. От дясно в Струма при село Драгодан се влива река Копривен, която протича през общината в дълбока и залесена долина с почти цялото си течение (26 km) с изключение на изворите ѝ, които са на територията на Община Невестино. Западно от село Бараково от ляво в Струма се влива нейният голям приток Рилска река. Тя протича през общината с най-долното си течение (около 10 km) през селата Стоб, Пороминово и Бараково, през най-югоизточната част на Бобошевското поле.

3.3. Характерна флора и фауна

Флора

На територията на общината се очертават два добре изразени растителни пояса: горист и тревист. Гористият е най-обширният пояс и е съставен предимно от иглолистни видове - черен бор, бял бор, бяла мура, смърч, ела. На горната горска граница е разпространен нискорастлия силно разклонен бор - клек. Долната граница на този пояс е заета от широколистните видове бук, габър, ясен, бреза и др. Гористият пояс, разположен над 1 500 м надморска височина е съставен от храстите боровинки, малини и др. Тревистият пояс се състои от алпийски пасища, които се простират до 2 600 м надморска височина. Сред характерните тревисти видове са представени и лилав минзухар, тинтява, омайниче, алпийска роза, кантарион и др.

Срещат се особено ценни за флората на България видове, някои от които се намират само в Кочериново планина и чиито популации в парка са добре съхранени: божествена иглика, рилски ревен, рилско подрумиче, български омайник и много други.

Фауна

Типични представители на дивите животни на територията на общината са сърна, благороден елен, дива коза, дива свиня. От хищниците са разпространени вълк, кафява мечка и лисица. От гризачите най-често срещани са заек, катерица, лалугер, полска мишка, невестулка, белка. Интересна е орнитофауната в района на община Кочериново, която е представена от 122 вида птици, от които: черен орел, сокол, ястреб, глухар, щъркел, лястовица, славей, синигер, врабче, кос, сойка, чучулига и др. 24 вида от птиците са вписани в Червената книга на България като застрашени от изчезване. От установените в страната общо 55 вида земноводни и влечуги, в района на общината са установени 11 вида земноводни и 12 вида влечуги - гущер, смок, слепок, водна змия, пепелянка, усойница, планинска жаба, алпийски тритон и др.

3.4. Защитени територии

Природна забележителност „Стобски пирамиди”

През 1964 г. Стобските пирамиди са обявени за природна забележителност. Те са едни от най-популярните сред туристите скални пирамиди. Стобските пирамиди се намират над село Стоб, в Цареввръшкия дял на Югозападна Рила. Средната височина на пирамидите е между 7 и 10 метра, някои отделни пирамиди достигат до височина 12 метра. Стобските пирамиди са с разнообразна форма, но повечето са конусовидни и завършват с каменна шапка, наподобявайки гъби.

На територията на Община Кочериново попадат три защитени зони от Европейската екологична мрежа Натура 2000:

➤ Защитена зона „Кочериново”

Защитена зона „Кочериново” е от международно значение за опазването на гнездящия тук световно застрашен ливаден дърдавец /*Crex crex*/ и едно от най-

важните места в страната от значение за Европейския съюз за белия щъркел /*Ciconia ciconia*/, които гнездят тук в значителни количества. Белият щъркел гнезди в селищата по периферията на мястото и се храни във влажните ливади.

➤ **Защитена зона „Бобошево”**

Защитена зона „Бобошево” е от международно значение за опазването световно застрашения ливаден дърдавец /*Crex crex*/, който гнезди тук в значителна численост. ЗЗ „Бобошево” обхваща главно влажни ливади и пасища в Югозападна България южно от град Бобошево. В границите му попадат източните склонове на Влахина планина и рида Пиянец над река Струма.

На територията на мястото се срещат няколко типа местообитания, от които с най-голямо значение за Националната екологична мрежа са влажните ливади и пасища по склоновете на Влахина планина.

➤ **Защитена зона „Скрино”**

Защитена зона „Скрино” е от значение за опазване разпространението на местообитание 91Н0–Панонски гори с *Quercus pubescens*. Разредени, ксерофитни дъбови гори, доминирани от *Quercus pubescens*, върху много сухи (често с южно изложение) места със скелетни плитки почви на варовикова основа, която се разкрива като различни по големина скални блокове.. В зоната вероятно е сегашната северна граница на разпространение на вида *Testudo graeca* в Западна България (жизнени популации с много ниска плътност).

3.5. Административно-териториална характеристика

Община Кочериново включва гр. Кочериново, кметства с. Бараково, с.Боровец, с. Бураново, с. Драгодан, с. Крумово, с. Мурсалево, с. Пороминово, с. Стоб, с. Фролош, с. Цървище. Град Кочериново е административен, икономически и социален център на Общината.

3.6. Социално-демографска характеристика

Населението на Община Кочериново към 31.12.2015 г. е 4 837 души, както следва:

Област/община	Общо			В градове			В села		
	всичко	мъже	жени	Всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Кюстендил	126014	61371	64643	87083	42126	44957	38931	19245	19686
Кочериново	4837	2323	2514	2174	1033	1141	2663	1290	1373

Източник: НСИ

3.7. Екологична характеристика

Основните проблеми, свързани с екологията и опазването на околната среда, които в момента стоят за разрешаване от общинските органи, са следните:

- Дейности по поддържане на чистотата на населените места;

- Подобряване на организацията на сметосъбирането и сметоизвозването;
- Утвърждаване на система за разделно събиране на отпадъците;
- Контрол на състоянието на депото за ТБО;
- Опазване, реконструкция и обогатяване на зелената система на територията на Общината;
- Разширяване/подновяване на системите за събиране на битови отпадъци, Приоритет са общинските системи за разделно събиране на биоразградими отпадъци.
- Изграждане на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, вкл. подобрения на изградени площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани битови отпадъци от домакинствата;
- Изграждане на центрове за подготовка за повторна употреба;
- Изграждане на инсталации за оползотворяване на биогаза в регионални депа за битови отпадъци и в стари общински депа за неопасни отпадъци, чрез производство на електрическа енергия или чрез улавяне и изгаряне;
- Поетапно закриване и рекултивация на общински депа за неопасни отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания;
- Мерки за подпомагане формирането и прилагането на политики в областта на управление на отпадъците, като например:
 - изготвяне на система за определяне на такса битови отпадъци, на базата на количеството генерирани отпадъци, а не на база данъчна оценка на имотите
 - разработване на нови и/или актуализация на съществуващи стратегически
 - документи за управление на отпадъците (национални стратегии, планове за управление на различни потоци битови отпадъци, регионални планове за управление на отпадъците, други допълващи документи (ръководства, методически указания, проучвания и др.).

Основни изводи от анализа на състоянието на управлението на отпадъците в Община Кочериново

В изпълнение на действащата нормативна уредба община Кочериново управлява, създава и прилага управлението на отпадъците в следната йерархична структура на управление:

А) НА МЕСТНО НИВО

На местно ниво, общината като член на РСУО изпълнява задълженията си чрез местни

програми и наредби, както следва:

Програма за управление на дейностите с отпадъци – необходимо е изготвянето на актуална програма за управление на отпадъците, която да бъде синхронизирана с националното законодателство и стратегическите документи в областта на управлението на отпадъците.

Наредба за опазване на околната среда, поддържане на чистотата и управление на отпадъците на територията на община Кочериново

Б) НА РЕГИОНАЛНО НИВО

Уредено е регионална система за управление на отпадъците, регион Благоевград, която управлява отпадъците на регионално ниво за Общините Благоевград, Симитли, Рила, Кочериново и Бобошево

4. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНСКО НИВО

4.1. АНАЛИЗ НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.1.1. Съществуващо състояние

Анализът на съществуващото състояние е направен на база наличната информация за отпадъците в Общината, която се събира от съответните длъжностни лица в Общинска администрация и ежегодно се предава в РИОСВ - Благоевград и ИАОС - София и ТСБ - гр. Кюстендил. За оценка на съществуващото състояние в Община Кочериново са използвани информационните карти и отчети за битови, строителни и производствени отпадъци. Общо за територията на Общината са генерирани отпадъци от видовете: битови, строителни и производствени.

4.1.2. Битови отпадъци

Дефиниции, съгласно ЗУО:

По смисъла на ЗУО "Битови отпадъци" са "отпадъци от домакинствата" и "подобни на отпадъците от домакинствата".

Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

Количеството на образуваните битови отпадъци е променлива величина, която е функция от броя на населението, начина и стандарта на живот на населението, населеното място и степента му на благоустрояване, годишния сезон и др.

Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Количеството и съставът им зависят от мястото на образуване, от стандарта на живот на населението и неговата култура, степента на благоустроеност на населените места, начина на отопление и много други фактори. Количеството на битови отпадъци, събрани в Община Кочериново през периода 2013-2015 г., са дадени в следната таблица:

	2011	2012	2013	2014	2015
Мярка	Тона	тона	Тона	тона	тона
Община Кочериново	3458	1770	1500,5	1491,5	1016,5

Количествата образувани битови отпадъци за дадена административна единица са в зависимост от броя на жителите и потребителските навици и възможности.

Общото количество на битовите отпадъци и количеството им в петгодишния период на разглеждане, показва тенденция за намаляване, която е в синхрон и с общата тенденция за страната. Причините за тази тенденция могат да са следните:

- ✓ **Намаляване на населението в община Кочериново**
- ✓ **Повишаване на културата и съзнанието на хората по отношение на минимизиране на отпадъците, генерирани в бита.**

За да се отчетат тези фактори е въведен терминът **норма на натрупване (НН)**, отчитащ средното годишно количество образувани битови отпадъци, които се падат на един жител. Тази норма се използва при определянето на потенциала за образуване на битови отпадъци в дадена общност.

• **Определяне на норми на натрупване (НН) кг/ж/год.**

В следващата таблица е представена нормата на натрупване на битови отпадъци за Община Кочериново за периода 2011 – 2015 г. За определянето ѝ са използвани данните от общинската администрация и данните от НСИ за броя на населението през съответната година.

Норма на натрупване	2011	2012	2013	2014	2015
Мярка	кг/ж/год	кг/ж/год	кг/ж/год	кг/ж/год	кг/ж/год
	595	356	308	311	210

От посочените данни изводът, който може да направи е, че битовите отпадъци на човек от населението в общината варират. Колебанията, които се наблюдават в нормата на натрупване на отпадъците могат да бъдат обяснени с косвената оценка на част от количествата отпадъци, постъпващи на депото, което не разполага с везни за измерването на точното им количество, както и с неточната информация за постоянно пребиваващите жители в дадено населено място, но все пак са с тенденция към намаляване.

- Източник на данни за битовите отпадъци са общинските администрации, в чиито функции е дейността по тяхното управление.

- Оценката на количеството БО в Общината е трудна. Към настоящият момент на сметището за ТБО липсват кантари за количествено измерване /претегляне/ на приеманите отпадъци. Количеството на събрани отпадъци се отчита единствено по транспортни документи.

- Заради това се налага изграждане на ново депо „ **Регионалната система за управление на отпадъците, регион Благоевград**„ включва териториите на общините Благоевград, Симитли, Рила, Кочериново и Бобошево” отговарящо на нормативната уредба.

- С въвеждане на системи за разделно събиране на части от рециклируеми компоненти от отпадъчния поток, ще се събират и предават за рециклиране и повторна употреба. Отделянето ще е предимно на стъкло, хартия, пластмаси.

- **Прогнозираните количества отпадъци са представени в следващата таблица.**

ОБЩИНА КОЧЕРИНОВО													
Година		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Население	жител и	4786	4735	4684	4634	4584	4535	4486	4438	4390	4343	4296	4250
НН	кг/ж/г	311,64	311,64	311,64	311,64	311,64	311,64	311,64	311,64	311,64	311,64	311,64	311,64
Общо отпадъци	т/год	1491,5	1475,6	1459,7	1444,1	1428,6	1413,3	1398,0	1383,1	1368,1	1353,5	1338,8	1324,5

4.1.3. Морфологичен анализ на битовите отпадъци

Морфологичният анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на община Кочериново е извършен съгласно Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед № РД-744/29.09.2012 г. на Министъра на околната среда и водите.

С Методиката са определени минималния брой проби, които следва да се наберат за един сезон, съобразно количеството битови отпадъци. За общини, които генерират до 5000 т. (каквато е и община Кочериново) на година смесени битови

отпадъци е определено да се извършва по една проба на сезон или общо 3 до 4 проби за година (три до четири сезона). Съгласно методиката, определянето на количествата отпадъци се получава като произведение на броя на населението по данни на НСИ и норма на натрупване.

От направения морфологичен анализ на отпадъците се вижда в по - голямата си част отпадъците съдържат хартия, картон, пластмаса, стъкло и др. отпадъци, които са рециклируеми и/или оползотворими.

Таблица № 4.1.3 -1 Резултатите от усреднения морфологичния анализ

Морфологичен състав на отпадъците		% зима	% пролет	% лято	% есен	средно
А Органични						
1	Хранителни отпадъци	1,48	4,04	4,67	0,18	2,59
2	Хартия	0,27	1,84	0,86	0,18	0,79
3	Картон		11,75	13,41	2,64	6,95
4	Пластмаса	1,49	20,69	33,13	23,34	19,66
5	Текстил	0,63	7,71	4,39	50,69	15,86
6	Гума		12,24	2,44		3,67
7	Кожа	0,22				0,06
8	Градински отпадъци	2,70	19,09	18,60	18,85	14,81
9	Дървесни					
Б. Неорганични						
1	Стъкло	0,41	5,63	4,35	2,14	3,13
2	Метали	0,20	2,33	2,08	0,46	1,27
3	Инертни отпадъци, пръст, пясък и други		12,36	0,90		3,32
4	Опасни		0,36	1,71	0,27	0,59
5	Други	92,62	1,96	13,46	1,24	27,32

Заб. Морфологичен анализ на отпадъците е извършен чрез вземане на средни проби през четирите сезона зима ,пролет, лято и есен. Населените места в община Кочериново са отнесени към IV-та група селища / население от 3 хил. до 25 хил. жители

Таблица № 4.1.3 -2 Морфологичен състав на отпадъците за райони с население от 3 000 до 25 000 жители, съгласно Методиката от Националния план за управление на отпадъците 2014 - 2020г

Компоненти	Население
3-25 хиляди	
Хранителни	23.20%
Хартия	8.50%
Картон	5.50%
Пластмаса	10.10%
Текстил	3.70%
Гума	0.90%

Кожа	0.90%
Градински	21.70%
Дървесни	2.00%
Стъкло	6.10%
Метали	2.00%
Инертни	14.80%
Опасни	0.60%
Общо	100%

В малките населени места от 3 хил. до 25 хил. жители, каквито са и населените места в община Кочериново с най-голям относителен дял са биоразградимите отпадъци - около 60%, като градинските са водещи с относителен дял 30% в най-малките населени места, а хранителните - с малък превес над градинските.

От анализа следва, че с най-голям дял в община Кочериново са пластмасовите и текстилни отпадъци, а делът на градинските отпадъци през пролетно - есенния сезон в процентното им съдържание в общия поток битови отпадъци достига 18.85 %. Това се обяснява с факта, че част от растителните отпадъци се използват за храна на животните.

Общия процент на биоразградимите отпадъци е 25,14%. От това следва, че общинската администрация трябва да предприеме адекватни мерки за осигуряване на компостери - с обем 150 л за домашно компостиране на биоразградими отпадъци. Количеството и състава на БрБО се променят сезонно.

Морфологичения състав на биоразградимите отпадъци по сезони с отчитане на фракция „други“ по усреднени данни, са представени в следващата таблица (таблица 4.1.3-3)

Таблица 4.3.1-3. Морфологичен състав на биоразградимите отпадъци по сезони с отчитане на фракция «други» по усреднени данни, са съответно:

№	Вид отпадъци	зима	пролет	лято	есен	Средно%
1	Хранителни отпадъци	1,48	4,04	4,67	0,18	2,59
2	Хартия	0,27	1,84	0,86	0,18	0,79
3	Картон	-	11,75	13,41	2,64	6,95
4	Градински отпадъци	2,70	19,09	18,60	18,85	14,81
5	Дървесни отпадъци	0	0	0,0	0,0	0,0
	Общо БрБО	4,45	36,72	37,54	21,85	25,14

Съгласно отразените данни от анализа на отпадъците, в най-голям процент е съдържащата се пепел и сгурия, които през зимния сезон преобладават.

Без изключение, отпадъците от селата са с високо пепелно съдържание

(съдържат дървесна пепел), която не може прецизно да се отдели от общата маса на отпадъците. Тя се среща като прах, каша и полуразтворена маса. Поради високата влага, пепелта е полепнала върху всички други видове отпадъци като е създала неразделяем пласт.

Този факт е налице, независимо от обстоятелството, че общинската администрация е въвела изискване, дървесната пепел да се оставя до контейнерите за битови отпадъци, да се събира отделно и се транспортира до депото отделно от другите материали.

Повечето горими материали (отпадъци от хартиени и полимерни опаковки, градински и дървесни видове) са в сравнително ниско процентно отношение в сравнение с летния период. Това се обяснява с факта, че се оползотворяват чрез термично изгаряне.

Таблица 4.3.1-4 Образуванни количества морфологичен състав с отчитане (преразпределяне) по фракция "други" Резултати от селища IV група, Община Кочериново:

Вид отпадъци	Община Кочериново морфологичен състав с отчитане (преразпределяне) на фракция в t
хранителни	87,551
Хартия и картон	131,700
пластмаса	304,415
текстил	240,579
гума	54,738
кожа	0,895
градински	253,555
дървесни	0,00
стъкло	71,890
метали	27,145
инертни	310,232
опасни	8,800
Общо:	1 491,5

4.1.3. Биоразградими отпадъци

Дефиниции, съгласно ЗУО:

"Биомаса" са продукти, състоящи се от растителни материали от селското и горското стопанство, които могат да се използват като гориво с цел оползотворяване на енергийния им потенциал, както и следните отпадъци:

- а) растителни отпадъци от горското и селското стопанство;
- б) растителни отпадъци от хранителната промишленост, при условие че получената при изгарянето им топлинна енергия се оползотворява;
- в) влакнести растителни отпадъци от производството на целулоза от дървесина и

производство на хартия от целулоза, при условие че се изгарят съвместно на мястото на образуването им и получената в резултат топлинна енергия се оползотворява;

г) коркови отпадъци

д) дървесни отпадъци, включително дървесни строителни отпадъци, с изключение на тези, които вследствие обработката им с препарати за дървесна защита или покрития могат да съдържат халогенирани органични съединения или тежки метали.

"Биоотпадъци" са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

"Биоразградими отпадъци" са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други.

Основен източник на биоразградими отпадъци са:

- Поддържане на паркове и градини
- Отглеждане /санирани сечи, кастрене и рязане за оформяне/ на дълготрайна декоративна растителност
- Кухненски отпадъци от заведения за обществено хранене и бита
- Растителни отпадъци от овощни и зеленчукови градини
- Животински отпадъци

Биоразградимите отпадъци са с различен процент и състав в общия смесен битов отпадък, в зависимост от типа на населеното място. От общия състав на битовите отпадъци, почти 40 – 50% представлява биоразградима фракция, което от своя страна предизвиква бързопротичащи процеси на разграждане, съпроводени с отделяне на метан, образуване на инфилтрат, отделяне на неприятни миризми, създаване на хранителна среда за развъждане на инсекти и други вредители.

Към момента на съставяне на настоящата програма в община Кочериново не се извършва разделно събиране на биоразградими отпадъци. В бъдеще Общината планира въвеждане на мярка за намаляване на биоразградимите отпадъци, чрез процеса на компостиране.

Общината следва да предприеме действия за разделно събиране на биоразградимите отпадъци – зелени и хранителни , което е в съответствие с чл.19, ал.3 т.10 от ЗУО.

4.1.4. Строителни отпадъци

Дефиниции, съгласно ЗУО:

"Строителни отпадъци" са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за

установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения.

Строителните отпадъци (СО) се формират при строителство, ремонт и реконструкция на сгради и други обекти.

До момента не съществува система, която да гарантира наличието на достоверна информация за количеството на натрупаните строителни отпадъци в общината.

Количеството депонирани строителни отпадъци на депото в община Кочериново, се определя в записите на Заявленията и сключени Договори за депониране и транспортиране на строителни отпадъци.

Количество депонирани отпадъци на депото за периода 2013-2015 г. е както следва:

- 2013 г.- 30 тона
- 2014 г.- 42 тона
- 2015 г.- 58 тона

Строителните отпадъци се депонират на депото за битови отпадъци, където негодните за повторна употреба земни маси и строителни отпадъци се използват за запръстяване. Временното съхранение и транспортиране на отпадъците се извършва, чрез издаване на Разрешително за транспортиране по предварително подадено заявление в Община Кочериново и заплатена такса.

Като база за количеството отпадъци се взема капацитета на автомобилите, с които се извозват, като същият се заявява предварително в подаденото заявление за издаване на разрешително. Затова и годишното количество на складираните строителни отпадъци и земни маси е приблизително и няма как да се измери с точност.

Складирането на строителните отпадъци се ползват за рекултивацията на нарушен терен. Тази мярка обаче е недостатъчна за достигане на заложените цели по оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци в Закона за управление на отпадъците.

Съгласно издадената Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали във връзка с чл.43, ал.4 от ЗУО са заложили количествени цели за материално оползотворяване по видове строителни отпадъци, както следва:

Таблица 10 Количествени цели за строителни отпадъци

Код на отпадъка	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
17 01 01 бетон	85%	85%	85%	85%	85%	85%
17 01 02 тухли	37%	43%	50%	57%	63%	70%
17 01 03 керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия	37%	43%	50%	57%	63%	70%

Код на отпадъка	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
17 02 01 дървесен материал	63%	67%	70%	73%	77%	80%
17 02 02 стъкло	36%	44%	53%	62%	71%	80%
17 02 03 пластмаса	52%	58%	63%	69%	74%	80%
17 04 05 желязо и стомана	90%	90%	90%	90%	90%	90%
17 04 01 мед, бронз, месинг	90%	90%	90%	90%	90%	90%
17 04 02 алуминий	90%	90%	90%	90%	90%	90%
10 04 03 олово	90%	90%	90%	90%	90%	90%
17 04 04 цинк	90%	90%	90%	90%	90%	90%
17 04 06 калай	90%	90%	90%	90%	90%	90%
17 04 11 кабели, различни от упоменатите в 17 04 10	90%	90%	90%	90%	90%	90%
17 03 02 асфалтови смеси, съдържащи други вещества, различни от упоменатите в 17 03 01	58%	62%	67%	71%	76%	80%
Пътен сектор [т.]	63%	67%	70%	73%	77%	80%
ЖП сектор [т.]	63%	67%	70%	73%	77%	80%

Във връзка с поставените цели вариантите за изпълнението им пред Община Кочериново са два.

Първи вариант е изграждане на собствена площадка за третиране и оползотворяване на тези отпадъци. Недостатък на този вариант е във финансов ресурс, тъй като съоръженията за третирането на отпадъците са скъпи, а Общината не може да отдели такива средства от бюджета си. Освен разхода за инвестицията е необходим и финансов ресурс за експлоатацията на инсталацията, необходимо е водене на точна отчетност за количествата постъпили, оползотворени и рециклирани отпадъци.

Друг вариант би могъл да бъде да се привлече частен инвеститор, който да направи инвестицията и да определи единна цена за оползотворяването и рециклирането на отпадъците.

При този вариант Общината би могла да спести голям финансов и човешки ресурс и няма да се налага да изпълнява всички изисквания на Наредбата.

Предстои проучване възможността за публично частно партньорство, като община Кочериново може да предостави нарушени общински терени.

4.1.5. Едрогабаритни отпадъци

В община Кочериново няма функциониращи системи за събиране на

едрогабаритни отпадъци и не е налична информация за техния вид и състав.

Кметовете на общините са задължени да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др. съгласно чл. 19, ал.3, т.11 от Закона за управление на отпадъците. Тази площадка е заложена за изграждане с регионалната система за управление на отпадъците на регион Благоевград. Тя ще се проектира като набор от закрити складови площи за отделните видове отпадъци, леснодостъпна от асфалтиран вътрешен път през цялата площадка с отделен вход за леки автомобили. Функцията, която ще изпълнява площадка е приемане на тези отпадъци и временното им съхранение до предаването им за крайно обезвреждане в съдове или определени складови площадки в рамките на терена.

4.1.6. Производствени отпадъци

Дефиниции съгласно ЗУО:

"Производствени отпадъци" са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица.

"Производствените отпадъци" са отпадъците от добив на суровини и енергия, производствени дейности и търговия с материали и продукти. Управлението на производствените е задължение на предприятията, които ги образуват.

Производствените предприятия на територията на общината се образуват предимно отпадъци с характер на битови, специфични масово разпространени и рециклируеми отпадъци. Предаването и приемането на производствените отпадъци се извършва само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документи по чл. 35 от ЗУО за съответната дейност и площадка за отпадъци със съответния код, съгласно чл. 3 от Наредба №2 от 23.07.2014г. за класификация на отпадъците. Лицата, чиято дейност е свързана с образуване, събиране, транспортиране или третиране на производствени отпадъци, както и лицата които притежават разрешително за дейности с отпадъци по чл. 35 от ЗУО, водят отчетни книги, заверени от компетентния орган. Търговците и брокерите на отпадъците на територията на община Кочериново, са длъжни да водят отчетни книги, заверени от директора на РИОСВ Благоевград. Следва да се отбележи, че фирмите в Общината изпълняват задълженият си да предоставят необходимата информация за генерираните от тях отпадъци пред контролните органи.

По-голямата част от производствените отпадъци не подлежат на последващо третиране и единствения вариант за тяхното обезвреждане, е чрез депониране.

Така например текстилните отпадъците от производство на облекла биха могли да се предават за оползотворяване, чрез изгаряне. Този вариант е удачен, тъй като при него отпадъците се оползотворяват на 99%. Проблемът при него е, че в региона няма наличието на такава инсталация за изгаряне на отпадъци. Такива съоръжения има само в 2-3 големи града в България, което обезмисля тяхното третиране по този начин, тъй като транспортните разходи са големи.

Отпадъците от дървообработка се използват за производство на пелети.

Отпадъците от заведения за хранене и хранителни магазини са в по - голямата си част биоразградими. Същите може да се използват за компостиране.

С предвижданото увеличаване на капацитета на производствените мощности отпадъците започват все повече да нарастват, което се дължи и на липсата на рециклиращи инсталации в България.

Необходимо е провеждане на разяснителни кампании и насърчаване на бизнеса към т.н. "чисти технологии". Фирмите и предприятията се нуждаят от стимул за търсене и на други методи за третиране на отпадъците или внедряване на нови технологии, целящи намаляване образуването на отпадъците.

Като вариант може да се насочи бизнеса за развиване на идеи и проекти за финансиране от Оперативна програма „Конкурентоспособност и иновации 2014-2020 г.“

4.1.7. Масово разпространени отпадъци

Масово разпространени отпадъци са отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА); излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО); отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми (ИУГ).

Лицата пускачи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци са задължени да организират системи за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване. Тяжно задължение е и постигането на цели за рециклиране и оползотворяване, което може да бъде изпълнено индивидуално, чрез обратно приемане на отпадъци от съответните продукти на местата на продажбата им или чрез колективни системи, представлявани от организации по оползотворяване.

Целите не могат да се постигнат без съдействието на органите на местната власт, които с помощта на организации и/или фирми, притежаващи разрешително за дейности с отпадъци организират разделно събиране на масово разпространени отпадъци, образувани от дейността на домакинствата.

Негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

Съгласно изискванията на Наредбата за изискванията за производство и пускане на пазара на батерии и акумулатори. и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори Приета с ПМС №134 от 17.07.2000г в общината са поставени съдове за обратно приемане на отпадъците от портативни батерии. Община Кочериново има сключен договор с № 72/01.09.2010 г. и допълнително споразумение с "Нуба рециклиране" АД със седалище и адрес гр. София, организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори. Съдовете за събиране на отпадъците са поставени в търговски обекти на територията на Общината. Община Кочериново предава негодните за употреба батерии на "Ровотел метал" ООД в качеството си на подизпълнител на "Нуба рециклиране" АД, притежаваща Разрешение за тяхното събиране, съхранение и последващо третиране.

Отпадъци от електрическо и електронно оборудване

С Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, Приета с ПМС № 256 от 13.11.2013г. се регламентират изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и за събиране, транспортиране, съхранение, предварително третиране, повторно използване, рециклиране оползотворяване и/или обезвреждане на излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване. Лицата който пускат на пазара електрическо и електронно оборудване предназначено за употреба извън бита са длъжни да осигурят разделно събиране на цялото количество ИУЕЕО, маркирано и образувано от пуснатите на пазара от него ЕЕО без заплащане от страна на притежателите на ИУЕЕО. Притежателите на ИУЕЕО, което е образувано от източници извън бита и не е маркирано съгласно изискванията, отговарят за неговото разделно събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане. Количеството отпадъци, получени след употреба на ЕЕО, което всяко отделно лице е длъжно да събере за изпълнение на задълженията си, е равно на частта от количеството, за което са отговорни всички лица, пускащи на пазара ЕЕО, съответстваща на пазарния му дял в Република България през същата година.

Община Кочериново има сключени договори с № 70/01.09.2010 г. с "ИУЕЕО рециклиране" АД - със седалище и адрес гр.София, организация по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване. Към настоящия момент в общината не е сключен Договор с фирма и не е възложено разделно събиране на излезли от употреба луминесцентни и живачни лампи.

Излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)

Съгласно Наредбата за изискванията за третиране на отпадъци от моторни превозни средства, Приета ПМС №11 от 15.01.2013г., лицата които пускат на пазара МПС, отговарят и за разделното събиране, съхраняване, транспортиране, предварително третиране, рециклиране и/или оползотворяване на негодните за употреба батерии и акумулатори, образувани в резултат на разкомплектоване на ИУМПС, както и за изпълнението на целите в Наредбата по чл. 13, ал. 1 от ЗУО за батерии и акумулатори.

Съгласно изготвените Предписания за преместване на излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, всички собственици са задължени да освободят заеманите общински/ държавни места и да ги преместят на площадка за временно съхраняване или в център за разкомплектоване, притежаващи разрешителни за дейности с отпадъци от излезли от употреба моторни превозни средства.

Резултатите от проверките за наличието на спрени от движение МПС, поставени в имоти държавна и общинска собственост на територията на гр. Кочериново показват, че всички са преместени от техните собственици. Предвижда се контролът и кампанията за ИУМПС да продължи.

Отработени масла и нефтопродукти

Съдържащите се в маслата нефтопродукти, представляват опасност от замърсяване на околната среда през всички фази на техния жизнен цикъл. Съгласно Наредбата за отработените масла и нефтопродукти, приета с ПМС № 352 от 27.12.2012г. кметовете на общините определят местата за смяна на отработените масла, когато местата са разположени върху общински имоти или съдейства за извършването на събирането и съхраняването на отработени масла, когато има сключен договор с:

- Организация по оползотворяване;
- Лица, които пускат на пазара масла и изпълняват задълженията си индивидуално; или
- Други лица, които притежават разрешение или регистрационен документ по реда на ЗУО или комплексно разрешително по реда на ЗООС.

До този момент Община Кочериново не е извършила проучвания и не е пристъпила към договаряне съгласно представените възможности, но има нагласата за прилагане на задълженията.

4.1.8. Разделно събиране на битови отпадъци, за които са въведени забрани и ограничения

С Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци и със ЗУО са въведени изисквания за поетапно намаляване на депонираните биоразградими отпадъци и забрана за депониране на следните отпадъци:

- Течни отпадъци;
- Отпадъци, определени като експлозивни, корозивни, оксидиращи, леснозапалими или запалими;
- Болнични и други клинични отпадъци;
- Гуми;
- Отпадъци, които не удовлетворяват критериите за приемане на отпадъци на депа;
- Неидентифицирани и нови химични вещества, възникнали в резултат на научноизследователска, развойна и учебна дейност;

Задълженията за спазването на тези изисквания в община Кочериново се осъществяват чрез постоянни визуални проверки на постъпващият отпадък и чрез проверка на документите, придружаващи отпадъка.

Комплексното изпълнение на тези забрани е транспонирано в Общинските наредби, касаещи управлението на отпадъците, както и чрез конкретни набелязани мерки от страна на Общинската администрация, а именно:

- При попадане на гореописаните отпадъци в потока битови отпадъци, същите се отделят от него и се предават на оторизирани фирми за тяхното оползотворяване и/или обезвреждане на договорни отношения;
- Болничните заведения имат въведени задължения за сключване на самостоятелни договори за обезвреждане на опасните си отпадъци от дейността си в инсинератори. На територията на РИОСВ Благоевград лечебните заведения имат сключени договори с транспортни фирми за предаване на отпадъците за последващо третиране или ги третират в собствени съоразения.
- Търсене на съдействие от съществуващите пунктове за смяна и продажба на гуми, които да приемат безвъзмездно негодните за употреба гуми от гражданите.
- Изграждане на площадка за безвъзмездно приемане от граждани на опасни отпадъци, образувани в резултат на жизнената дейност на домакинствата;
- Оказване на съдействие на фирми и институции, съхраняващи опасни химични вещества за предаване на същите на оторизирани лица за безопасното им обезвреждане;

Количествата повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период

4.1.9. Система за разделно събиране

Разделното събиране на отпадъци е регламентирано в българското законодателство чрез Закона за управление на отпадъците, Наредба за разделното събиране на биотпадъци и Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки. В тази връзка с цел подпомагане разделното събиране и сортиране на отпадъците от опаковки, образувани от домакинствата, административните учреждения и търговските обекти е планирано сключване на Договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки. Съгласно които организацията ще приема правото да организира за своя сметка на територията на Община Кочериново система за разделно събиране, съхранение, сортиране и обработка на отпадъци от опаковки.

Изводи и препоръки:

Необходимо е да се реализират мерки за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаси, метали и стъкло и сключване на договор с организации по за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Необходимо е сключването на договор със специализирана фирма и възлагане организирането на система за разделно събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Потвърждават се общите изводи, наблюдавани и в други общини в България, че населението не е достатъчно дисциплинирано, а липсата на икономически стимули е причина разделянето на отпадъците от опаковки от останалото количество домакински и други битови отпадъци да не се припознава като осъзната необходимост.

Желателно е да се изготви процедура за контрол и обратна информация относно генерираните количества строителни отпадъци от бита.

Изграждането на инфраструктура за разделно събиране на опасните отпадъци от домакинствата е задължително условие за прилагане на политиките за управление на отпадъците.

Изпълнение на мерки за разделно събиране на биоразградимите отпадъци и последващото им третиране е мярка, която общината трябва да предприемат в най-кратък срок

Очевидна е необходимостта от по-голяма ангажираност на общината и на домакинствата в посока формиране на навици и екологична култура чрез провеждане на обучение от детска възраст до редовни информационни кампании сред местното население.

4.2. АНАЛИЗ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.2.1. Депо за депониране на битови отпадъци

На територията на Общината съществува и продължава да е в експлоатация едно депо за битови отпадъци (сметище), находящо се гр. Кочериново, Община Кочериново в с. Бараково, местност "Айidere", трайно предназначение на територията - нарушена, начин на трайно ползване – "Сметище".

Общинското депо се експлоатира при спазване на минималните технически изисквания, определени с Наредба № 6 от 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, в т.ч. прибутване, уплътняване и запръстяване със собствена техника, с цел предотвратяване на леки фракции отпадъци и разпространението на неприятни миризми. Няма данни за капацитета на депото. Съществувал е зелен пояс около него, който към момента е унищожен.

В момента има изградена дига от земни маси, която определя контура на депото. На депото няма ограда и охрана. Постъпващите количества и видове отпадъци се вписват в Отчетна книга за депо за битови отпадъци по Приложение № 3 към чл. 7, т. 4 от Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

В района на депото не се извършва мониторинг на почви, води, въздух . Има решение от 2005г. от директора на РИОСВ-София за превеждане на съответствие на депото за неопасни отпадъци. Изготвен е План за привеждане в съответствие на депо за неопасни отпадъци в с. Бараково, Община Кочериново, същия утвърден с Решение № Б - 28/2005 г. на Директора на РИОСВ - София.

С Решение, ОбС на Община Кочериново дава съгласие, Община Кочериново да прекрати участието си в Сдружение с нестопанска цел "Струма" и с Решение на ОбС на Община Кочериново дава съгласие, Община Кочериново да вземе участие в създаването на Сдружение "Благоевград". Регионалната система за управление на отпадъците, регион Благоевград включва териториите на общините: Благоевград и Симитли (Област Благоевград) и Рила, Кочериново и Бобошево (Област Кюстендил).

С Проекта за управление на отпадъците в регион Благоевград се предлага изграждане на модерно, отговарящо на съвременните изисквания съоръжение за третиране на неопасни отпадъци.

Датата на прекратяване на експлоатацията на съществуващото общинско депо е до 31.12.2017 г.

4.2.2. Услугите по сметосъбиране и сметоизвозване

В организацията за събиране и извозване на битовите отпадъци са обхванати всички населени места и кметства на територията на Общината: гр. Кочериново, с. Стоб, с. Пороминово, с. Бараково, с. Мурсалево, с. Фролош, с. Цървище, с. Драгодан, с. Боровец, с. Бураново, с. Крумово, както и всички крайпътни обекти в района. Битовите отпадъци се събират и извозват на основание Договор № ОП-05-4/ 22.07.2016 г. между Община Кочериново и «Милица -72» ЕООД, като се извършва сметосъбиране и сметоизвозване

на твърди битови отпадъци в населените места на територията на община Кочериново и депонирането им на общинско депо за неопасни отпадъци в м. «Айidere», в землището на с.Бараково, общ.Кочериново. Отпадъците периодично се подравняват и запрястват.

Събирането на битовите отпадъци в Община Кочериново се осъществява посредством следните съдове за събиране на битови отпадъци:

- Кофи тип «Мева» 110 L – 2145 броя;
- Контейнери тип «Бобър» 1 100 L - 17 броя.

Издадена е Заповед на Кмета на Община Кочериново, с която са определени границите на районите на територията на Община Кочериново, в които се организира събиране и извозване на битовите отпадъци, вида на предлаганите услуги, както и честотата на сметоизвозване, честотата на запрястване на депото. Периодичността на почистване на населените места бива два пъти седмично. При масови прояви по време на празници, традиционни събори и други, както и в случай на извънредни обстоятелства /природни бедствия, аварии или предписания на компетентен орган/ се извършва допълнително почистване /сметосъбиране, сметоизвозване и почистване на териториите за обществено ползване.

Ежегодно до 30 октомври се изготвя график за сметосъбирането на отпадъците, определен със заповед от Кмета на Общината по райони. Събирането на отпадъците в община Кочериново и транспортиране до сметището се извършва с общинска техника.

Профилактиката по дезинфекцията на съдовете за отпадъци се изпълнява четири месеца годишно през летния сезон /от месец май до месец август/ веднъж месечно по райони на извозването на отпадъците. Извозването на отпадъците се извършва със специализирани транспортни средства за събиране и извозване на битови отпадъци от контейнери тип „Бобър”- 1,1 куб.м. Общината е намерила различни решения за събиране на отпадъците от обществените места, улиците, паркове и т.н. като обемът на използваните съдове- метални кошчета варира в границите 0,4 - 0,75 м³.

Със Заповед на Кмета на Община Кочериново е утвърдена и Инструкция за възлагане изпълнението на функции на Кметовете на кметства на територията на Община Кочериново, на основание Закона за опазване на околната среда, с цел екологосъобразно управление на отпадъците и поддържане на чистотата на населените места на територията на Община Кочериново. Инструкцията регламентира изпълнението на функциите по Закона за опазване на околната среда, както и осъществяване на правомощията по специалните закони в областта на околната среда - Закон за управление на отпадъците, Закон за водите, както и изготвянето на констативни протоколи и актове.

При извършване на контрол на дейностите по управление на отпадъците от Кмета на Общината, Кметовете на кметства и Кметския наместник на населените места се предприемат необходимите действия за установяване броя и площта на нерегламентираните сметища, както тяхното почистване и последващ мониторинг. Събраните количества отпадъци се депонират на общинското депо.

Нерегламентираните сметища възникват непрекъснато, главно поради

недостига на съдове за смет, тяхното препълване, вида отпадък, характерен за селските райони, както и амортизираните коли, често излизащи в ремонт за подмяна на части.

Община Кочериново почиства тези сметища всеки месец със средства от бюджета.

Местата, на които се образуват незаконните сметища се обозначават с табели, забраняващи изхвърлянето на отпадъци.

Финансирането на разходите по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъците, както и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване, обезвреждането на отпадъците се извършва, чрез „Такса битови отпадъци”/ТБО/ по реда на Закона за местни данъци и такси /ЗМДТ/. Образоването на таксата се извършва след изготвяне и одобряване на план - сметка за разходите по сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане на чистотата за съответната година.

4.2.3. Проект за изграждане на Регионална система за управление на отпадъците

Регионалната система за управление на отпадъците, регион Благоевград включва териториите на общините Благоевград, Симитли, Рила, Кочериново и Бобошево. Предвижда се регионалната система за управление на отпадъците, регион Благоевград да включва:

- Изграждане на клетка за неопасни отпадъци;
- Изграждане на инсталация за предварително третиране;
- Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени и дървесни отпадъци;

Целта на проекта е цялостното изпълнение на Регионалната система за управление на отпадъците да гарантира, е всички отпадъци които постъпват в него ще бъдат третирани по възможно най-безопасен за околната среда начин.

Предвижда се Регионалното депо да се изгради на няколко етапа с цел реализиране на поетапно инвестиране и постигане на икономически достъпни за населението такси за депониране на неопасни отпадъци.

Първия етап:

Включва всички съоразения и строително – монтажни работи, който биват:

- Приемна зона с прилежащите ѝ съоразения;
- Клетка 1 с необходимия изолационен пакет, по дъното и откосите на дренажната система;
- Сепарираща инсталация;
- Площадка за компостиране на зелени отпадъци;
- Колектор за инфилтратн води от събирателната шахта на клетка 1 до ретензионен басейн;
- Пречиствателен модул за инфилтратни води;
- Охранителни канавки за чисти води в приемната зона и в района на клетка 1;
- Огради около депото и лесозащитен пояс;

- Отклонения от най-близкия до площадката път;
- Външен водопровод за технически води от местен водоизточник (сондаж) при избор на Площадка №1, или водоснабдяване от главен водопровод, след неговото изместване извън границата на Площадка №2;
- Външното електрическо захранване;
- Площадков тръбопровод за технически води;
- Площадкова канализация и биологично пречиствателно съоразение за битови отпадни води;
- Напорен резервоар за технически и противопожарни води;
- Напорен тръбопровод за технически води;
- Всички вътрешни пътища в приемната зона и експлоатационен път за клетка №1;
- Корекция на дерето в обсега на депото със закрит стоманобетонен профил, при избор на Площадка №1;

Втория етап:

Включва всички допълнителни съоразения и строително-монтажни работи, които се финансират от собственика на депото:

- Клетка 2;
- Изолационен екран по дъното и дренажната система за инфилтрат на Клетка 2;
- Експлоатационен път за обслужване на Клетка 2;
- Охранителни канавки;
- Система за улавяне на биогаз от Клетка 1;
- Регултивация на Клетна 1;

Трети етап:

Предвижда рекултивация на Клетка 2 на депото и последващи експлоатационни грижи и мониторинг. Предвижда се експлоатационни живот на регионалното депо да бъде 26 години.

Разположението на площадката е в подножието на източните склонове на Влахина планина, северозападно от село Бело поле, непосредствено до пътя за село Бучино, общ. Благоевград. Релефът в района е планински. Площадката на депото е с обща площ 105.44 дка и обхваща долната част на дере (на около 400 м от заустването на р. Струма) с тясна тереса и стръмни склонове.

4.2.4. Инфраструктура за биоразградими и биоотпадъци

С Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци се вменят изискванията към намаляване на количеството биоотпадъци, предназначени за депониране в следните съотношения по години;

- до 31.12.2016г., не по-малко от 25% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014г.
- до 31.12.2020г., не по-малко от 50% от количеството на битовите биоотпадъци,

обазувани в региона през 2014г.;

- до 31.12.2025г., не по-малко от 70% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014г.

Към настоящия момент биоразградимите отпадъци, образувани на територията на Община Кочериново не се събират разделно. Общината не е въвела система за домашно компостиране.

В съответствие с изискванията на Закона за управление на отпадъците и Наредбата за третиране на биоотпадъците, Община Кочериново е планирано изграждане на площадка за компостиране на растителни и биоразградими отпадъци на регионален принцип.

Компостирането е форма на рециклиране, при която биоотпадъка се превръща в компост и чрез него може отново да се включи в естествения кръговрат на веществата, влизайки в изграждането на живата материя.

До настоящия момент Община Кочериново не е събираща разделно биоотпадъците. Предполага се, че очакваните количества растителни отпадъци за компостиране, които ще постъпят на площадката ще бъдат до 200 тона /годишно.

На площадката е предвидено приемането на следните отпадъци:

- зелени отпадъци;
- хранителни отпадъци;
- отпадъци от агро/хранителната промишленост;
- оборска тор;
- битови биоразградими отпадъци;

Материалите, попадащи в обхвата на определението за биоотпадъци са:

Описание	Код от Европейския списък на отпадъците
Отпадъци от кухни и заведения за обществено хранене- хранителни отпадъци в т.ч от домакинства, ресторанти, столове, барове, кафе-магазини, болници, училищни столове и	20 01 08
Отпадъци от обществени пазари	20 03 02
Само биоразградими материали, еквивалентни на кодове	20 01 08 и 20 02 01
Отпадъци от паркове и градини (зелени отпадъци) както и от частни гради и обществени паркове, градини, зони и др.	20 02 01
Дървесни материали, не съдържащи опасни вещества, без мебели и едрогабаритни битови отпадъци	20 01 38

Отпадъците, които подлежат на компостиране се разделят на хранителни отпадъци, „зелени“отпадъци, съдържащи азот (К и „кафяви“ отпадъци, съдържащи въглерод (С). Зелените са тези, които са свежи и влажни, а кафявите са сухи и съдържат повече въглерод. „зелени“- богати на азот (К „ кафяви” - богати на въглерод (С). За да се получи качествен компост е необходимо „зелените” и „кафявите” отпадъци да се смесят в съотношение С:К = 30:1.

Процесът на компостиране е аеробно разлагане на органични материали от микроорганизми при контролирани условия, в почвоподобно вещество, наречено компост. По време на компостирането, микроорганизми като бактерии и гъбички разлагат сложните органични съединения в по-прости вещества и произвеждат въглероден диоксид, вода, минерали и стабилизирани органични вещества (компост). При процеса се отделя топлина, която унищожава патогените (болестотворните организми) и семената на плевелите.

Най- важните условия, обуславящи протичането на компостирането, включват :

- Органични материали, смесени да предоставят хранителни вещества, които поддържат активността и растежа на микробите, включително балансираното снабдяване с въглерод и азот (съотношение С:N);
- Да се осигури достатъчно кислород за аеробните организми;
- Нива на влагата, които поддържат биологичната активност, без това да пречи на аерацията;

➤ Температурите необходими за микроорганизмите, които растат най-добре в топла среда;

За управлението на биоотпадъците, общината ще участва като партньор в РСУО с общините Благоевград, Рила, Бобошево и Симитли, и ще бъдат изградени инсталации за компостиране и инсталация за анаеробно разграждане (суха метанизация), като по този начин ще бъдат занижени количествата на депонираните биоразградими отпадъци.

4.2.5. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

До момента, основната част от образуваните строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради (СООРС) в обхвата на РИОСВ Благоевград – земни маси, тухли, бетон, асфалт, керемиди, плочки, дърво, метали, пластмаса, стъкло се депонират на действащите депа за битови отпадъци.

Предвижданията на законодателството по отношение на строителните отпадъци е ново и цели третиране на строителните отпадъци за тяхното повторно използване. Както за битовите отпадъци така и тук са поставени национални цели за рециклиране и оползотворяване на тези отпадъци, както и за влагането в строителството на рециклирани такива.

За изпълнение на целите и изискванията е необходимо да бъде изградена нужната инфраструктура за това. Към момента в региона няма изградена инсталация за рециклиране на строителни отпадъци, което представлява слаба страна при управлението на отпадъците. Община Кочериново няма отредено самостоятелно депо за депониране и инсталация за третиране на строителни отпадъци. Към настоящия момент строителните отпадъци се депонират.

Предвидено е да се предприемат своевременни мерки за осигуряването на необходимата инфраструктура за управление на отпадъците от строителство и разрушаване.

4.2.6. Инфраструктура за разделно събиране на опасни отпадъци от бита

Задълженията за постигане на целите, свързани с прилагането на законодателството за масово разпространените отпадъци са на лицата, пускащи на пазара стоки, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. Общината е създала предпоставки за изпълнение на поставените законодателни цели като е сключила договор с организации по оползотворяване, но от друга страна е необходимо, такъв договор да се сключи и с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

След изграждане на регионалната система за управление на отпадъците в регион Благоевград се предвижда осигуряването на мобилен пункт за събиране на опасни отпадъци от домакинствата. Предвижда се системното събиране за опасните отпадъци на общините от региона да започне в момента на пускане в експлоатация на съоръженията за третиране на отпадъците.

Изводи и препоръки:

Съществуващото депо за битови отпадъци, находящо се в местността «Айidere» не отговаря на нормативните изисквания;

Общината не е добре обезпечена със съдове за смесени битови отпадъци.

Необходимо е закупуването на известен брой допълнителни съдове, за да се осигури пълно покритие на населението от малки населени места

Необходима е текуща подмяна на остарелите и амортизирани съдове, което се планира във всички общини в страната

Няма изградена система за събиране, транспортиране, контрол, оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата и юридическите лица. Превантивна мярка за ограничаване на нерегламентираното изхвърляне на строителни отпадъци би била създаването на нормативно определена възможност за проверка и обратна връзка между количествата предадени строителни отпадъци на определеното за целта място и издадените разрешения за строеж, както и с одобрените планове за управление на строителните отпадъци.

Системата за събиране и депониране на строителни отпадъци е незадоволителна

Анализ на замърсените в миналото площадки за обезвреждане на отпадъци и осъществени мерки за тяхното възстановяване

Към момента общината се обслужва от съществуващото депо за битови отпадъци, находящ се в с. Бараково, местност «Айidere»

Общинското депо се експлоатира при спазване на минималните технически изисквания, определени с Наредба № 6 от 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, в т.ч. прибутване, уплътняване и запръстяване със собствена техника, с цел предотвратяване на леки фракции отпадъци и разпространението на неприятни миризми.

Около депото няма изграден зелен пояс. В момента има изградена дига от земни маси, която определя контура на депото. На депото няма ограда и охрана.

Съществуващото депо не отговаря на изискванията на Наредба №6/2013 г. за

условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Предвидено е да се извърши закриване до 31.12.2017 г. на съществуващото депо за битови отпадъци.

Ежегодно Общинска администрация извършва проверки за наличието на изхвърлени отпадъци на закритите сметища в населените места, както и за образувани нови такива.

В по-голямата част от населените места замърсяване липсва, но има и такива, в които се образуват нови локални замърсявания. Предприемат се своевременни мерки за почистване на замърсяванията, както и за недопускането им.

Ежегодно в план-сметките за сметосъбиране и сметоизвозване, Община Кочериново заделя средства за почистване на образувани замърсявания.

Тъй като населените места в Общината са 11 на брой и инспекторите не могат да контролират пряко замърсяванията, се разчита единствено на кметовете за справяне с тях.

Ежегодно от общинска администрация се сформира комисия, която извършва проверки по всички населени места. След приключване на проверките и съставяне на Констативни протоколи за чистотата на населените места се съставя Обобщен протокол с предложение за награждаване на най-поддържаните кметства.

Инициативи на Община Кочериново, свързани с предотвратяване образуването на замърсявания са различни разяснителни кампании, съвместно с организацията, обслужваща системата за разделно събиране на отпадъците, различни мероприятия с училищата и градините в седмицата, предхождаща Деня на земята, активното участие на общинска администрация, граждани, фирми и различни организации в кампанията „Да изчистим България за един ден“. Едновременно с това се ангажира и с популяризирането на кампанията сред населението, за което също се осигуряват чували, ръкавици и извозване на събраните отпадъци.

Мерките за предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания, които Общината може да предприеме касаят:

Изводи и препоръки

Общината следва да предприеме контролни, наказателни, организационни и инвестиционни мерки за недопускане на нерегламентирани замърсявания с отпадъци.

Необходими са мерки за подобряване на културата на населението, чрез разработване и прилагане на различни мерки, кампании, програми

Необходимо е ежегодно актуализиране и допълване на системите за организирано сметосъбиране и разделно събиране

Да бъде уведомено населението за начина и местата за изхвърляне на различните видове отпадъци

Увеличаване броя на контейнерите;

Идентифициране и описване на всички ключови места, където е възможно образуването на локални замърсявания;

Поставяне на предупредителни знаци за забрана за изхвърляне на отпадъци на определени места;

Ограничаване достъпа на автомобили до крайпътни дерета и места, там където е възможно, с цел да не се изхвърлят отпадъци с автомобили, каруци, камиони и др.;

4.3. АНАЛИЗ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ

4.3.1. Функции за управление на отпадъците

Кметът на общината организира управлението на дейностите по отпадъци, образувани на нейната територия, съобразно изискванията на ЗУО, като осигурява условия, при който всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане.

Кметът на общината отговаря за:

1. Предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за целта места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.
2. Осигуряване на съдове за събиране на битови отпадъци – контейнери, кофи и др.
3. Събиране на битови отпадъци и транспортирането им до депа или други инсталации и съоразения за оползотворяване и/или обезвреждането им;
4. Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване
5. Избор на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоразения за оползотворяването и/или обезвреждането на битовите отпадъци.
6. Организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейности, образувани от домакинствата на територията на съответната община;

7. Разделно събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия, картон, пластмаси и стъкло.
8. Организирането на дейности по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определяне местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци
9. Изпълнението на решението на общото събрание на регионалните сдружения да съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба
10. Организирането на разделно събиране на опасни битови отпадъци за които не се прилага принципът отговорност на производителя и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
11. Разделно събиране и съхраняване на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане.
12. Осигуряване на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др. във всички населени места с население по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места.
13. Почистване на отпадъците от общински пътища;
14. Осигуряване на информация на обществеността, чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;
15. Поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на съответната община;

Екологът на общината, съвместно с контролорите по Наредба № 1 упражняват непрекъснат контрол върху дейностите по управление на отпадъците, сметосъбирането и сметоизвозването на образуваните отпадъци, извършват се проверки по сигнали и жалби на граждани, свързани с околната среда, упражнява се контрол върху дейностите по обслужване на контейнерите за отпадъци - спазване на графици за извозване и за метене на улици и площади, цялостно изпълнение на дейностите, информиране на обществеността за дейности и мероприятия свързани с отпадъците, изготвяне и обобщаване на различни планове, програми, справки и др. свързани с горепосочените дейности.

Ежегодно Общински съвет приема и актуализира Наредбите, имащи отношение

към чистотата на населените места, към организационната структура, касаещи начина и реда на третиране на отпадъците.

През този програмен период на Община Кочериново ѝ предстои изготвяне на Методика за изготвяне на план - сметка за формиране на „Такса битови отпадъци“, изготвяне на нова Програма за опазване на околната среда, изготвяне на Планове или програми за управление на растителни и биоразградими отпадъци във връзка с изграждането на площадка за компостиране и домашно компостиране, изготвяне на нов Морфологичен анализ на отпадъците и др.

Община Кочериново е разпределила равномерно функциите на експертите, човешкия ресурс е достатъчен за осъществяване на дейността по управлението на отпадъците, като допълнително се изисква единства увеличаването на контрола върху дейността. Базовата структура е надеждна и организирана, а единствения недостиг е при транспортните средства за осъществяване на контрола. Необходими са предвиждането на средства за различни специализации и обучения на експертите, както и изграждане на политика за стимулиране развитието на различните експерти. Препоръки, които могат да бъдат дадени са:

- Увеличаване броя на контролаторите по чистотата и на тяхната материална база за изпълнение на задълженията им;
- Организиране на периодични обучения на експертите за повишаване на професионалната им квалификация;
- Разпределение на автомобилите, ползвани от администрацията, така че да се използват рационално и ефективно за изпълняване на контролните функции на експерти.

4.3.2. Местна нормативна уредба, имаща отношение към управление на отпадъците

В съответствие с чл. 19 от Закона за управление на отпадъците е изготвена и приета от Общински съвет Община Кочериново, Наредба за опазване на околната среда, поддържане на чистотата и управление на отпадъците на територията на Община Кочериново. Разработена е и нова Наредба на основание горесцитирания член от ЗУО, която предстои да бъде разгледана на Общински съвет. Предстои актуализиране.

4.3.3. Структура на местните органи на самоуправление, имащи отношение към управлението на отпадъците

- Кмет на Общината;
- Заместник-кмет;
- Инспектор "Екология и опазване на природните ресурси";
- Главен специалист "Технически ръководител";
- 3 броя шофьори;

- 2 броя работници по сметосъбиране;
- 1 брой метач;
- 1 брой чистач;
- Кметски наместници на кметства и населени места.

4.4. АНАЛИЗ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ. ФИНАНСИРАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕНИ ЗА УСЛУГИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.4.1. Настояща система за заплащане на услугите по управление на битовите отпадъци

Източник на финансиране на дейностите по управление на отпадъците са физическите и юридическите лица, собственици на имоти в съответната община, облагани с такса „битови отпадъци“ по реда на ЗМДТ.

В РБългария такса битови отпадъци се заплаща от домакинствата и от юридическите лица, изчислена на база данъчна оценка или отчетна стойност на имота.

Определянето на таксата за **битови** отпадъци е съобразено с извършваните разходи, свързани с дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци, поддържане чистотата на местата за обществено ползване и обработката на тези отпадъци, изпълнение на задължения на Общината заложи в ЗУО.

Практиката до момента е такса „битови отпадъци“ да се определя в „промил“ върху данъчната оценка на недвижимите имоти или отчетната му стойност (по-високата от двете). В община Кочериново годишния размер на такса битови отпадъци за физически лица - 4 промила, за юридически лица - 18 промила.

След 2015 година, възможността "такса битови отпадъци" в частта сметосъбиране и сметоизвозване и обезвреждане на отпадъци, да се определя в промил върху данъчната оценка няма да бъде възможна и всяка община ще трябва да изработи справедлива методика, която да може да генерира реална такса според количеството на битовите отпадъци и да покрива разходите, които общината ще направи за:

1. осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събиране, включително разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и 64 от Закона за управление на отпадъците;

Проучванията в региона до момента показват следното:

Размерът на таксата се определя в годишен размер пропорционален на данъчната оценка на всяко населено място с решение на Общинския съвет, въз основа на одобрена план – сметка, включваща необходимите разходи за:

- Осигуряване на съдове за съхраняване на битови отпадъци – контейнери, кофи и др.
- Събиране на битови отпадъци до депа или други инсталации и съоразения за обезвреждането им:

В повечето случаи таксата за бизнеса, определена в промили, е неколkokратно по-висока от таксата за домакинствата, чрез което на практика бизнесът субсидира услугите по събиране, транспортиране и депониране на отпадъците от домакинствата и поддържане на териториите за обществено ползване .

Във връзка с формиране на таксите в бъдеще на база принципа „замърсителят плаща“ могат да бъдат приложени някои от долуописаните схеми за таксуване:

Схема свързана с обема на използваните контейнери

Съгласно тази схема в началото на всяка година общинските власти отправят запитване към домакинствата какъв размер контейнери за отпадъци биха искали за използват. Събираната впоследствие такса за битови отпадъци зависи от броя и размера на избраните контейнери. Важно при тази схема е да бъдат предложени достатъчен брой различни по размер контейнери. Освен това важен елемент на схемата е колко често потребителите ще имат право да избират броя и големината на контейнерите, които ще използват. Обикновено по логистични причини изборът се прави веднъж в годината. Тази схема за таксуване е популярна в САЩ, а в миналото е била популярна и в редица Европейски държави. Пред последните години обаче повечето Европейски страни преминават към по-гъвкави схеми за таксуване, които предоставят възможност за по-тясно обвързване на таксата с обема на генерираните отпадъци.

Таксуване на база на броя на използваните съдове за изхвърляне на битови отпадъци се прилага и от редица общини в България, но само за жилищните имоти собственост на промишлени предприятия. В случай, че промишлените предприятия пропуснат да заявят броя и обема на използваните контейнери за битови отпадъци преди крайния срок определен от съответната община (в края на всяка календарна година), те губят правото да бъдат таксувани на база на използваните съдове и трябва да заплащат таксата за битови отпадъци, определена чрез данъчната оценка на имота.

Схеми обвързани с честотата на извозване на контейнерите

Заплащането при този тип схеми е свързано с честотата на обслужване на потребителите. Съществуват две възможности:

- ✓ Домакинствата сами избират честотата на обслужване. Тази схема обаче се прилага сравнително рядко.
- ✓ Използват се етикети и електронни чипове, които показват кога се изпразват контейнерите за отпадъци. Във втория случай по дистанционен път върху чипа се записва кога за последно е бил изпразнен съответният контейнер. Дейността по изпразването на контейнерите може да бъде записана или от самия камион, в който се изпразват контейнерите или от преносими четящи електронни устройства.

Записването по електронен път на честотата на изпразване на контейнерите се използва все по-често. Методът се е наложил в Холандия и Фландрия (част от Белгия), както и в част от Германия (например използването на електронни чипове се е утвърдило в голяма част от провинция Бавария).

Схемите, при които заплащането на таксата за битови отпадъци е свързано с честотата на изпразване на контейнерите, имат най-голямо влияние върху логистиката при събирането на отпадъци тъй като при тях по-важна е честотата на събиране, а не теглото на отпадъците. В същото време подобни схеми могат да накарат потребителите предварително да пресоват (компактират) отпадъците с цел да намалят честотата на извозване.

Схеми обвързани както с честотата на извозване, така и с обема на отпадъците

Тези схеми са обвързани не само с честотата на извозване на контейнерите, но и с избор на размера на контейнерите. Отново има възможност домакинствата сами да избират честотата на обслужване или тя да бъде определена от оператора на схемата. В този случай потребителите са допълнително стимулирани да генерират по-малко отпадъци чрез размера на контейнерите за отпадъци. Влиянието на този стимул обаче значително намалява след като потребителите веднъж изберат размера на контейнерите, които ще използват.

Схеми обвързани с използваните чували за отпадъци

Това са схеми, при които таксата за битови отпадъци е обвързана с обема на изхвърляните отпадъци. Тъй като обаче обемът на изхвърляните отпадъци не е фиксиран (както е при схемите обвързани с размера на използваните контейнери), потребителите имат по-силна мотивация да намалят количеството генерирани отпадъци и да рециклират повече. При този тип схеми:

- а) на домакинствата се продават специални чували за отпадъци или;
- б) на домакинствата се продават етикети/стикери, които се залепят върху чувалите за отпадъци. Добра идея е на потребителите да се продават няколко различни размера чували.

Тази схема е приложима за малки населени места.

Схеми обвързани с теглото на отпадъците

При тези схеми на контейнерите за отпадъци са монтирани предаватели, данните от които се записват по електронен път от сметосъбиращия камион при изпразването на съответния контейнер за отпадъци. Контейнерите биват претегляни в момента, в който се качат на сметосъбиращия камион. Схемите, при които таксата за отпадъци е обвързана с тяхното тегло, имат значителен стимулиращ ефект върху потребителите (в посока намаляване на генерираните отпадъци), но не оказват съществено влияние върху логистиката по събирането на отпадъците. Системата за събиране на отпадъците би работила неефективно ако се налага често да се събират сравнително малки количества отпадъци. Схемите обвързани с теглото на отпадъците обаче могат да бъдат полезни там където пределните ползи от намалените количества генерирани отпадъци са значителни.

Схеми обвързани едновременно с теглото на отпадъците, честотата на изхвърляне и обема на използваните контейнери.

Схемите за заплащане за генерираните отпадъци стават все по-сложни с развитието на технологиите. Вече съществуват т.нар. 3-D схеми, при които се отчитат теглото на отпадъците, честотата на изхвърляне и обема на контейнерите. По този начин се постига троен ефект: с избора на контейнер се ограничава обема на изхвърляните отпадъци, с избора на честотата на изхвърляне на контейнерите се намаляват логистичните разходи (разходите за сметосъбиране и извозване), а с измерването на теглото – се увеличават пределните ползи от намаленото количество отпадъци, които иначе би трябвало да бъдат депонирани. Ако обаче на потребителите се разрешава да избират големината на контейнерите за отпадъци и след това да променят избора си, това би могло да доведе до завишаване на разходите за сметосъбиране и извозване. Предимство на схемите, при които отчитането се извършва по честота и тегло, е че отчитането по честота води до намаляване на разходите за сметосъбиране и извозване, а отчитането по тегло – до намаляване количеството на изхвърляните отпадъци.

Събиране на биоразградими отпадъци

Налагането на такса за събирането на биоразградими отпадъци има за цел да намали общото количество на събираните отпадъци и да насърчи домашното компостиране. Там, където са въведени такси за биоразградимите отпадъци, те са по-ниски отколкото за другите видове битови отпадъци, тъй като се приема че разходите за третиране на биоразградимите отпадъци са по-ниски от тези за обработка и депониране на останалите видове битови отпадъци.

Събиране на рециклируеми отпадъци

Причината за въвеждане на такса за рециклируеми отпадъци може да бъде както покриването на разходите за събиране и извозване на рециклируемите отпадъци, така и използването ѝ като превантивна мярка срещу генерирането на подобни отпадъци. Някои експерти смятат, че безплатната услуга по събирането и извозването на рециклируеми отпадъци не стимулира превенцията срещу образуването на отпадъци.

Отпадъци, доставени директно до общинските депа за отпадъци

Общоприети в континентална Европа са такси за депониране на контролираните от общините депа за отпадъци. Счита се, че ако депата за отпадъци приемат свободно отпадъците от домакинствата, това би стимулирало мнозина граждани да карат отпадъците си до самото депо, като по този начин избягват заплащането на такса за битови отпадъци.

Едрогабаритни отпадъци

На много места в Англия има въведена такса за изхвърлянето на едрогабаритни отпадъци. Преди въвеждането на подобна такса обаче би трябвало да се изгради работеща система за събирането на този тип отпадъци.

Целта на въвеждането на такси за различните видове отпадъци би трябвало да е създаването на стройна система от такси за битовите отпадъци, която да насърчава определен тип поведение от страна на потребителите и да преодотвратява „изтичането“ на отпадъци от една към друга част на системата за управление на отпадъците поради разликите в таксите.

Ефект на системите за таксуване по тегло и обем върху количеството на генерираните отпадъци

Според различни изследвания на ефекта от въвеждането на такси за битовите отпадъци, базирани на принципа „замърсителя плаща“ може да се очаква между 12% и 30% намаление на количествата генерирани отпадъци, включващо:

6% – 8% намаление поради разделянето на отпадъците в домакинствата;

3% - 10% намаление дължащо се на непланирани действия на домакинствата свързани с намаляване количествата генерирани отпадъци;

3% – 12 % намаление дължащо се на планирани действия на домакинствата за намаляване количествата генерирани отпадъци.

По отношение на това, коя схема за таксуване води до най-голямо намаление на количествата изхвърляни отпадъци, изследванията показват, че схемите при които таксата се определя на база теглото на изхвърляните отпадъци са по-ефективни от

схемите при които таксата се определя според обема на отпадъците.

Ефект на схемите за таксуване по тегло и обем върху рециклирането на отпадъците

Като цяло проучванията за влиянието на схемите за таксуване според обема и теглото на генерираните отпадъци върху количествата рециклирани отпадъци показват увеличаване на количеството рециклирани отпадъци като процент от общото количество изхвърляни отпадъци. Макар повечето проучвания да показват слабо увеличение на рециклираните отпадъци след въвеждането на такси обвързани с обема и теглото на генерираните отпадъци тъй като общото количество изхвърляни отпадъци намалява, то процентът на рециклираните отпадъци значително нараства.

Цитираното по-горе проучване за влиянието на таксите обвързани с обема и теглото на отпадъците върху количеството на изхвърляните отпадъци в Холандия показва, че таксите базирани на принципа „замърсителят плаща“ имат най-силен положителен ефект върху рециклирането на хартията и стъклото.

Както вече беше посочено, съгласно направените проучвания схемите за таксуване според обема и теглото на генерираните отпадъци водят до значително намаляване на количеството изхвърляни отпадъци. Тъй като обаче количеството на рециклираните отпадъци не се увеличава значително, възниква въпросът какво се случва с останалата част от отпадъците, които не влизат в системата за сметосъбиране и извозване. Според някои критици тези отпадъци се изхвърлят нерегламентирано от потребителите с цел избягване заплащането на такса. Направените проучвания обаче не показват увеличаване на нерегламентирано изхвърлените отпадъци като част от общото количество генерирани отпадъци. Следователно може да се заключи, че схемите за таксуване обвързани с обема и теглото на изхвърляните отпадъци нямат отрицателни странични въздействия, които да компрометират техния положителен икономически ефект.

4.5. АНАЛИЗ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ С ОТПАДЪЦИ

Основните национални документи, регламентиращи събирането на информация за отпадъците са ЗУО и Наредба №1 от 4 юни 2014г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъци, както и реда за водене на публични регистри (обн. ДВ, бр. 51 от 20.06.2014г.)

В чл. 44 Раздел I на Глава IV в ЗУО са регламентирани задълженията на общините във връзка с информационното обезпечаване на управлението на отпадъците. Кметът на общината организира събирането на данни и предоставя информация на НСИ, ИАОС съгласно изискванията на Наредбата за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

Общините като задължени лица по наредбата следва да предоставят информация за количествата приети за обезвреждане (депонирани) отпадъци

4.5.1. Информационно обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци на територията на Община Кочериново

Основната информация по отношение дейностите с отпадъците в общината се извършва от Звено „Управление на горите, селското стопанство и екология“, както и от «Милица -72» ЕООД, извършващо дейност по сметосъбиране, сметоизвозване на битови отпадъци.

Информационното обезпечаване включва информация за:

- Количества депонирани отпадъци;
- Количество на извозени отпадъци образувани от почистване на уличните платна;
- Ремонт, подмяна и брак на съдовете за събиране на отпадъци;
- Ежегодна справка за разположението количеството на съдовете за събиране на отпадъци;
- Ежегодна справка за предоставените услуги по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъците, съгласуване на графици за извършване на услугите.

Информационно обезпечаване се извършва и посредством фирмите с които община Кочериново е сключила договор за извършване на услуги по управление и третиране на отпадъците.

Към настоящия анализ основното предоставяне на информация в Община Кочериново е, чрез интернет сайта си, в който има създадена специално за целта секция „Околна среда“. В нея предстои да се публикува възможно най-пълнен обем информация за различните дейности по управлението на отпадъците.

Информация за управление на отпадъците в Общината се разпространява и чрез публикуване на съобщения на информационното табло в центъра за административно обслужване, както и при необходимост в местните вестници.

Основни изводи и препоръки

Основния проблем към настоящия момент е събирането на информация от лицата, които извършват дейности по управление на отпадъците на територията на общината самостоятелно;

Необходимо е в общината да се създадат ясни правила за събиране на информация от тези лица и площадки.

5. SWOT АНАЛИЗ

5.1. Принципни постановки на SWOT анализа (сравнителен анализ)

Принципно методологията на този анализ, включва взаимовръзана оценка на вътрешните за дадена организация или община *сили* (Strengths) и *слаби* (Weaknesses) страни, както и на външните за организацията или общината *възможности* (Opportunities) и *заплахи* (Threats). Въпреки, че този подход първоначално се е използвал за анализ на бизнес организации, неговите основни елементи се оказват много удобни и приложими при формиране на бъдещата политика на една община, по отношение опазването на околната среда и в частност управлението на отпадъците.

Резултатите от SWOT анализа позволяват по-точно формулиране на приоритетите и целите за управление на отпадъците в Община Кочериново, както и направата на периодична оценка на позицията на Регионалното сдружение и предприемането на мерки (дейности) за коригиране на нейното състояние. Между елементите на този анализ, има отделни взаимовръзки, които разкриват потенциала или проблемите които стоят на преден план за разрешаване.

Схемата на SWOT анализа е илюстриран по-долу:

Силни страни:

Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава секторът. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слаби страни:

Слабите страни, представляват ограничения или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора.

Възможности:

Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори от които секторът се възползва или би могъл да се възползва.

Заплахи

Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящето или бъдещето (желано) състояние.

5.2. Резултати от направения SWOT анализ

Силни страни	Възможности
-Количеството генерирани битови отпадъци, бележи тенденция към намаляване; - Общината участва като партньор в Регионално сдружение за управление на отпадъците, регион Благоевград. - Въведено е организирано сметосъбиране и сметоизвозване за битови отпадъци - Осигурени услуги по управление на битови отпадъци – сметосъбиране и сметоизвозване; - сключени са договори с организации по оползотворяване на специфични отпадъчни потоци	- Използване на финансовите инструменти на Европейския съюз; - Промяна в обществените нагласи в полза на ефективното управление на отпадъците - Въвеждане на нови ефективни технологии, позволяващи в по-голяма степен рециклиране и оползотворяване на отпадъците; - Осигуряване на прозрачност при определяне на такса битови отпадъци за граждани и бизнес и въвеждане на принципа "заплащане според количеството образувани отпадъци"; - Подобряване на административния капацитет в сферата на отпадъците; - Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците.
Слаби страни	Заплахи
- Количеството събрани и отчетени отпадъци се извършва на база транспортни документи. - Липсва достоверна информация за	- Трудност на нискодоходните групи да отделят допълнителни средства за услуги и дейности, свързани с управлението на отпадъците;

количеството събрани строителни отпадъци; - Високо ниво на депониране на различни видове отпадъци, вкл. и на строителни; - Липса на целенасочени мерки и стимули, които да допринесат за предотвратяване образуването на отпадъци; - Не е въведена система за разделно събиране на биоразградими отпадъци и домашно компостиране. - Не е въведена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки	- Необходимост от допълнителни инвестиции; - Увеличаване на разхода за управление на отпадъците и необходимост от повишаване на такса смет; - Намаляване на санкциите при неспазване изискванията на националното законодателство; - Изхвърляне на отпадъците от населението на нерегламентирани за целта места.
---	--

6. ЦЕЛИ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Основна цел на Програмата е осигуряване на законосъобразно управление на отпадъците, подобряване на жизнената среда на жителите на Общината, чрез:

- Намаляване количеството на генерирани отпадъци - до 2017 г.
- Подобряване организацията по събиране и използвани битови отпадъци - до 2018.
- Оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъците - до 2017 г.
- Сключване на договор със специализирана фирма и възлагане организирането на система за разделно събиране на излезли от употреба луминесцентни и живачни лампи - 2017 г. Изграждане и въвеждане в експлоатация на площадки за временно съхранение.
- На база сключения договор със /"ИУЕЕО рециклиране" АД/ специализирана фирма и възлагане организирането на система за разделно събиране на отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, да се поставят съдове от изпълнителя - 2017 г.
- Сключване на договор със специализирана фирма и възлагане организирането на система за разделно събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти - 2017 г.

➤ Поддържане на кампанията и предаване на негодни за употреба батерии и акумулатори въз основа на сключен договор и допълнително споразумение с "Нуба рециклиране" АД - организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори. Съдовете са поставени в търговски обекти на територията на Община Кочериново. Общината предава негодните за употреба батерии на "Ровотел метал" ООД в качеството си на подизпълнител на "Нуба рециклиране" АД;

➤ Изграждане на Регионалната система за управление на отпадъците, регион Благоевград, обслужваща общини Благоевград, Симитли, Рила, Кочериново и Бобошево;

➤ Закриване и рекултивация на съществуващото депо на територията на Община Кочериново.

➤ Намаляване на биоразградимите отпадъци посредством „Компостиране“-2018 г.

➤ Привличане на обществеността при извършване на почистване на площите за обществено ползване.

В съответствие с изискванията на ЗУО целите на общинската програма за управление на отпадъците са взаимнствани от Националния план за управление на отпадъците. Принципите за определяне на стратегическите цели са следните:

- Релевантност;
- Реалистичност на подхода;
- Мотивираност;
- Прозрачност;
- Ангажираност;
- Хармонизираност;

В съответствие с новата политика за управление на дейностите по отпадъци и въведената йерархия за управлението и третирането им, настоящата програма определя рамката за поетапно достигане на следните цели, съответстващи на Национален план за управление на отпадъците 2014-2020г. (НПУО).

6.1. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ:

- Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването на отпадъците;
- Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- Стратегическа цел 3: Намаляване и предотвратяване риска от депонираните отпадъци;
- Стратегическа цел 4: Укрепване на административния капацитет за управление на отпадъците
- Стратегическа цел 5: Повишаване на приноса на обществеността в прилагане

йерархията при управлението на отпадъците

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

Оперативните цели се въвеждат, за да може да се планира и оцени изпълнението на стратегическите цели и затова те са пряко съотнесими към тях и допринасят към тяхното постигане.

Общинските програма поставя следните единадесет оперативни цели за управлението на отпадъците в периода 2016-2020 г. :

- **ОЦ 1** - Предприемане на мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци.
- **ОЦ 2** - Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.
- **ОЦ3** - Подобряване на организацията по разделяне, временно съхраняване, събиране и транспортиране на отпадъците.
- **ОЦ 4** - Прилагане на екологосъобразно обезвреждане на отпадъците – доизграждане и експлоатация на Регионална система за управление на отпадъците на регион Благоевград
- **ОЦ 5** - Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци.
- **ОЦ 6** - Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта.
- **ОЦ 7** - Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците.
- **ОЦ 8** - Укрепване на административния капацитет на администрацията, отговорна за управлението на отпадъците в общината.
- **ОЦ 9** - Увеличаване на инвестициите и прилагане на принципите “Отговорност на производителя” и “Замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците.
- **ОЦ 10** - Повишаване участието на обществеността при управление на дейностите по отпадъците в общината;
- **ОЦ 11** - Развитие на устойчиви системи за управление на специфични потоци отпадъци.

6.2. Алтернативи за постигането на целите

Предвижданията на настоящата програма относно постигането на целите са същите да бъдат изпълнявани чрез подпрограми. Подпрограмите имат за цел да подпомогнат изпълнението на стратегическите цели чрез предлагане на мерки и подходи за постигането им, което да улесни администрацията. Предвидено е за всяка конкретна цел да бъдат изпълнявани следните подпрограми.

Стратегически цели	Подпрограма
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез	• <u>Подпрограма</u> за предотвратяване образуването

предотвратяване образуването им;	на отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;	• <u>Подпрограма</u> за постигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло; • <u>Подпрограма</u> за подобряване управлението на биоотпадъци; • <u>Подпрограма</u> за подобряване управлението на строителните отпадъци
Цел 3: Намаляване и предотвратяване риска от депонираните отпадъци;	• <u>Подпрограма</u> за предотвратяване и намаляване риска от депониране
Цел: 4 Укрепване на административния капацитет за управление на отпадъците	• <u>Подпрограма</u> за информационно осигуряване, запазване и подобряване административния капацитет на общината по управление на отпадъците
Цел: 5 Повишаване на приноса на обществеността в прилагане йерархията при управлението на отпадъците	• <u>Подпрограма</u> за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

7. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Планът за действие с подпрограмите включва описание на дейностите и необходимите мероприятия за изпълнение на националното законодателство на местно ниво, както и краткосрочни и дългосрочни мерки и инвестиции, които Общината следва да предприеме за правилното изграждане и управление на политиката, свързана с отпадъци.

Включените мерки и дейности са възможно най-обобщителни с цел да обхванат всички

съпътстващи мероприятия, които следва да извърши общината до приключване на периода на действие на програмата.

Подпрограма за

„Предотвратяването на образуването на отпадъци”

1. Въведение

В съответствие с Рамковата Директива за отпадъците, страните членки на ЕС трябва да разработят програми за предотвратяването на образуването на отпадъците, които да се отразят според вида мерки и в програмите за управление на отпадъците на регионално и местно ниво. Съгласно изискванията на ЗУО е разработена Подпрограма за предотвратяване на образуването на отпадъците (ППОО), която е неделима част от Общинската програма за управление на отпадъците в Община Кочериново.

Подпрограмата за предотвратяването на образуване на отпадъци има следното съдържание:

- *Определение и място на предотвратяване образуването на отпадъците в йерархията на управление на отпадъците.*
- *Цел на Подпрограмата за намаляване на образуване на отпадъци;*
- *Мерки за предотвратяването на образуването на отпадъци;*
- *План за действие, в който са посочени конкретни мерки;*

2. Предотвратяване образуването на отпадъци – определение и място в йерархията за управление на отпадъците.

Предотвратяването на отпадъците, включва широк набор от дейности и възможни политики, които са свързани с редица ползи. По конкретно „предотвратяването на образуването на отпадъците“, означава да не се произвеждат продукти, които в последствие трябва да бъдат рециклирани или обезвреждани. Същевременно с това предотвратяването на образуване на отпадъците цели да се намалят количествата на използваните суровини за създаване на продукти, в резултат на което да се извърлят възможно най-малко отпадъци в следствие на тяхното потребление. Всяко едно третиране на вече възникнали отпадъци натоварва околната среда, тъй като отпадъка не изчезва, а само променя своето физическо състояние. Дори в най-добрия случай, когато отпадъците биват оползотворени, възникват последствия върху състоянието на

околната среда, поради употребата на енергия и вода за целите на производствения процес.

Поради това най-ефективното противодействие на проблемите с отпадъците са действия които са свързани с тяхното предотвратяване, като например проектиране на продукти, които не генерират отпадъци.

Съгласно европейското и действащото национално законодателство дефиницията за предотвратяване на образуване на отпадък е:

„Мерки, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък с което се намалява:

- количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл на живот;
- вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве;
- съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите”

В законодателството и в политиката за предотвратяване и управление на отпадъците се прилага като приоритетен ред следната йерархия на отпадъците:

- а) предотвратяване;
- б) подготовка за повторна употреба;
- в) рециклиране;
- г) друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- д) обезвреждане.

В йерархично подреждане на дейностите в областта на отпадъците, като приоритет се посочва предотвратяването на образуване на отпадъци и прекъсването на причинно - следствената връзка между образуването на отпадъци и икономическия растеж и въздействието върху околната среда. Схемата представя подреждане на начините на третиране на отпадъците на национално ниво с отичане на тяхното въздействие върху околната среда. Макар в миналото отпадъците да са били приемани като непотребни, днес те все повече се възприемат като ресурси и това се вижда ясно от смяната на фокуса при управлението на отпадъци от обезвреждането към рециклиране и оползотворяване.

Фиг.1. Йерархия при управлението на отпадъците

3. Цел на подпрограмата за предотвратяване на отпадъци

Стратегическата цел на програмата за управление на отпадъците, свързана с подпрограмата за предотвратяване на образуване на отпадъците е : **„Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им”**. Оперативните цели към тази стратегическа цел са формирани както следва:

- **„Предприемане на мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци”;**
- **“Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта”.**
- **“Увеличаване на инвестициите и прилагане на принципите “Отговорност на производителя” и “Замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците”.**

На национално ниво както е посочено и в Националната програма за предотвратяване образуване на отпадъците, България е страна със сравнително добри тенденции към намаляване на генерираните отпадъци на жител през последните години. Анализът на генерираните битови отпадъци в Община Кочериново също показва спад на генерираните битови отпадъци.

За постигането на стратегическата и оперативните мерки в програмата, общината би могла да се ангажира със:

Стимулиране – чрез оказване на финансова подкрепа за граждански инициативи и икономически стимули водещи до повторна употреба;

Мотивиране – чрез провеждането на редица информационни кампании, имащи за цел да покажат ползите от промяната в консуматорските навици на хората;

Създаване на условия – за целите на домашното компостиране;

Даване на пример – чрез въвеждане на подходящи мерки за предотвратяване на образуване на отпадъците в ежедневната практика, например чрез електронни услуги, ограничаването използването на хартия, ограничаване използването полиетиленовите торби и др.

3. Мерки за предотвратяването на образуването на отпадъци

Община Кочериново ще прилага информационни, насърчителни и регулаторни мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците. В Приложение 4 към чл. 50, ал.3, т.2 на ЗУО са изброени 16 примерни мерки за предотвратяване на отпадъците. Няколко от тези мерки са относими към компетенциите на местните власти, респективно на Община Кочериново и ще бъдат приложени в общината.

Някои мерките, които са заложи в текущата Подпрограма за предотвратяване на образуването на отпадъците в Община Кочериново са както следва:

Мярка 1: Изпълнение на решенията на общото събрание на регионалните сдружения за управление на отпадъците на регионален принцип да съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба

Член 3 (13) от РДО, респ. в § 1, точка 23 от ДР на ЗУО дава следното определение за „повторна употреба”: „Всяка дейност, посредством която продуктите или компонентите, които не са отпадъци, се използват отново за целта, за която са били предназначени”. Повторната употреба е средство за предотвратяване на отпадъците т.е. тя не е дейност по управление на отпадъка. Например, ако едно лице получава един материал, директно от настоящия му собственик с намерението да го използва повторно за същите цели, то това представлява доказателство, че материалът не е отпадък.

А определението за "подготовка за повторна употреба" (член 3 (16) РДО, респ. в § 1, точка 25 от ДР на ЗУО) е: "проверка, почистване или ремонт, операции по оползотворяване, посредством които продуктите или компонентите на продукти, които са станали отпадък, се подготвят, така че да могат да бъдат повторно използвани без всякаква друга предварителна обработка". По дефиниция, подготовка за повторна употреба е специфичен случай на оползотворяване.

Основната разлика между "повторна употреба" и "подготовка за повторна употреба" е, че в първия случай материалът или предметът не е станал отпадък, докато в случаите на "подготовка за повторна употреба" въпросният материал е станал отпадък по смисъла на определението за отпадъци.

Повторната употреба е един от най-ефективните начини за предотвратяване образуването на отпадъците. Чрез тези действия се удължава жизнения цикъл на продуктите и това респективно води до намаляването на отпадъците по веригата на производството, доставката и търговията.

Препоръчителна мярка е да се насърчи използването на прибори за многократна употреба, например при организиране на публични мероприятия. За изпълнение на

мярката е възможно също така подпомагане на организационни ремонтни центрове за електроуреди, дрехи, обувки, мебели. За отчитане успеха на мярката е изключително важно да се води статистика за конкретните услуги, за да може по този начин да се отчете количеството спестен отпадък.

Мерките за предотвратяването на образуването на отпадъците не би трябвало да се препоръчителни ако не водят до общо намаляване на вредното влияние върху околната среда и човешкото здраве. Така например, ако по-обемни продукти се заменят с по-малки с цел намаляването на количеството отпадъци, но тези по-малки по обем продукти съдържат повече вреди вещества за околната среда и човешкото здраве.

Мярка 2: Изменение на нормативната база за определяне на такса "битови отпадъци" и въвеждане на стимули, които да допринесат за предотвратяване образуването на отпадъци:

За успехът на мярката от изключително голямо значение е изчисляването на такса битови отпадъци да е максимално близко до принципа „замърсителят плаща“. Към настоящия момент и съгласно действащото българско законодателство и наложилата се практика такса битови отпадъци се изчислява на база стойност на недвижимия имот. Въвеждането на справедлива такса близка до принципа „замърсителят плаща“ ще доведе до намаляване на количеството изхвърляни отпадъци, тъй като потребителите ще бъдат стимулирани да купуват стоки, които генерират по-малко отпадъци, поради това, че размерът на тяхната „лична“ такса ще зависи пряко от количеството изхвърлени отпадъци.

Също така могат да бъдат търсени подходящи идентификатори за количество изхвърляни отпадъци в домакинството и от бизнеса. Например такъв идентификатор може да бъде потреблението на вода или електричество от съответното домакинство. Тъй като в общината има предимно едно фамилни къщи и където контейнерите за отпадъци ясно могат да бъдат отредени на едно домакинство, е подходящо такса битови отпадъци да се изчислява на база действително изхвърлено количество. Подобно е и положението за фирмите, които следва безпроблемно да могат да заявяват определено количество съдове за сметосъбиране и честотата на извозване. Следващ аспект на тази мярка е подпомагане на сайтове за продажби на стоки за повторна употреба, например чрез създаване на линк от официалния сайт на съответното публично учреждение към такива търговски сайтове.

В следващата таблица е представен план за действие към подпрограмата за предотвратяване образуването на отпадъците на Община Кочериново.

Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	ДЕЙНОСТ (МЯРКА)	БЮДЖЕТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТОР ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРЕН
СЦ1	ОЦ1	Изпълнение на решенията на общото събрание на регионалните сдружения за управление на отпадъците на регионален принцип и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба.	НП	Постоянен до функционирането на системата	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.8 от ЗУО	Такса "битови отпадъци" Фонд ФЛАГ Банков заем Собствени средства ПУДООС	Изградени центрове	Община Мярката се изпълнява в рамките на Регионалното сдружение
СЦ1		Провеждане на информационни кампании за предотвратяване на битовите, ориентирани най-вече към:	5 000	2016-2020	Повишаване информираността на населението	ОПОС, общински бюджет	Брой реализирани кампании	Община

		- Намаляване на образуваните отпадъци; - Устойчиво потребление; - Участие в разделно събиране						
СЦ1	ОЦ1 ОЦ6 ОЦ9	Изменение на нормативната база за определяне на такса "битови отпадъци" и въвеждане на стимули, които да допринесат за предотвратяване образуването на отпадъци	НП	-	Намаляване на количеството образувани отпадъци	Собствени средства	Изменена нормативна база	Община

Подпрограма
за подобряване на управлението биоотпадъци

1. Въведение

За биоразградимите отпадъци в България, ЗУО регламентира конкретни и поетапни цели за отклоняването им от депата за битови отпадъци. Приблизително 2/3 от отпадъците, които се генерират в домовете и офисите в страната се състоят от биоразградими компоненти, които се разграждат по естествен път.

По своята същност **„Биоотпадъци“** представляват част от биоразградимите отпадъци, като тук се включват отпадъци от паркове и градинки, хранителни и кухненски отпадъци, от домакинствата, ресторантите, заведенията за обществено хранене и търговските обекти, както и подобни отпадъци от предприятията на хранително-вкусовата промишленост.

Основно биоразградимите отпадъци се разделят на два основни потока: зелени отпадъци от паркове и градини, съдържащи предимно около 50-60% влага, а в някои случаи и до 80% кога в тях се съдържат кухненски отпадъци и дървесина. Важно е да се отбележи, че в тях не се включват остатъци от селскостопанска или горскостопанска дейност, естествени торове, утайки от пречиствателни съоразения или други биоразградими отпадъци.

Закона за управление на отпадъците поставя изискване за биоразградимите отпадъци до края на 2020г., общините да ограничат количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995г. Тази цел е в съответствие и с изискванията на Директива 1999/31/ЕС отнасяща се за депата за отпадъци. Това налага в недалечно бъдеще по-голямата част от биоразградимите отпадъци да бъдат насочени към

инсталации за компостиране и анаеробно третиране. Компостът е богат на хумус продукт, съдържащ най-малко 15% и не повече от 50% сухо органично вещество от общото тегло, получен в резултат на процеса компостиране. В случай, че за него не се намери пазар може да бъде използвано за рекултивация или в краен случай депонирано.

От друга стара намаляването на депонираните биоразградими отпадъци има ключово отношение към настъпващите климатични промени, тъй като води до намаляване на емисиите на парниковите газове отделяни в атмосферата.

Към общоевропейските цели за ограничаване количествата на депонираните биоразградими отпадъци в Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, приета през 2013г. са посочени задължения на общините за всеки от регионите за управление на отпадъците по чл. 49., ал.9 от ЗУО да постигнат поетапно цели на разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци както следва:

- До 31.12.2016г. – не по-малко от 25 на сто от количеството на битовите биоотпадъци образувани в региона през 2014г.;
- До 31.12.2020г. – не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци образувани в региона през 2014г.;
- До 31.12.2025г. – не по-малко от 70 на сто от количеството битовите биоотпадъци образувани в региона през 2014г.

За ефективното изпълнение на заложените цели, е необходимо да бъде изпълнено условието биоотпадъците да бъдат събрани разделно при източника на образуване, транспортирани и предадени за оползотворяване. Наредбата изисква също така кметовете на общините да осигурят цялото количество образувани биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на съответната община да се събират разделно и оползотворяват.

2.Цели на подпрограмата за подобряване на управлението на биоотпадъци

Стратегическа цел: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

2. Анализ и описание на съществуващото състояние и насоки за бъдещи мерки

За подобряване на управлението на биоотпадъците в населените места на Община Кочериново биха могли да бъдат създадени системи за разделно събиране на биоотпадъците. Това може да бъде възможно, чрез обособяването на специални контейнери, с които могат да се обслужват отделни жилищни сгради, кооперации, определени райони, ресторанти, фирми осъществяващи кетъринг и др. Друга система е предаването от „ръка на ръка“ т.е събирането на биоотпадъците директно от домовете.

С изграждане на системата за разделно събиране на биоотпадъци е необходимо и започването на интензивни разяснителни кампании сред населението, за да има ефективност изградената система. Би могло да се извърши и разделно събиране на градински отпадъци, обучения на персонала на фирмата извършваща дейността по поддръжка на парковата и площадна растителност. Може да се извършат дейности, относно насърчаването на домашното компостиране. Възможно е да бъдат изготвени брошури за начина на разделяне и събиране на биоотпадъците, по които да се ориентира населението на Общината.

С оглед на това след въвеждането на системата е необходимо и промяна в общинските нормативни наредби, в които да са поставени изисквания, срокове и наказателна отговорност към гражданите относно ползването на системата.

Конкретните мерки, които са заложи в настоящата подпрограма за постигане на целите на управлението на биоотпадъците които могат да се предприемат са:

Мярка 1: Разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определяне местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане

Мярка 2: Въвеждане на система за домашно компостиране, чрез закупуване на компостери за предоставяне на домакинствата

Домашното компостиране е една от предпочитаните и най-полезни от екологична гледна точка мерки за намаляване на биоразградими отпадъци. Чрез него домакинствата могат да оползотворяват голяма част от хранителните и градинските си отпадъци. По този начин се спестяват ресурси за събиране, транспортиране и оползотворяване на тези отпадъци и се намаляват вредни емисии парникови газове. Изследване, проведено за Европейската комисия, показва, че храната представлява 20-30% от емисиите на парникови газове, свързани с потреблението.

Мярка 3: Осигуряване на предварително третиране и оползотворяване на биоразградимите отпадъци.

Пряко отношение към постигането на набеязаните цели на настоящата подпрограма са например някои от следните мерки:

- Осъществяване на информационни кампании за предотвратяването на отпадъците и за насърчаване населението и бизнеса да събира разделно отпадъците, за насърчаване домашното компостиране и за предоставяне на информация за битовите отпадъци;
- Използване на електронна информационна система за отпадъците, чрез която би било възможно събирането на данни за отпадъците, в която съответно ще

може да се осъществява степента на постигане на целите и вземане на съответните управленчески решения;

- Обучителни програми, в които да се осъществява поддържане и подобряване на капацитета на администрацията и контролиращите органи;
- Мерки, които са свързани с подобряването на оползотворяването и рециклирането на битовите отпадъци от хартия и картон, тъй като те представляват едновременно биоразградими отпадъци и спомагат за изпълнението на целите за намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци.

Осъществяването на мерките заложи в подпрограмата ще окажат съществен принос както за изпълнение на националните цели, така и за целите за намаляване на парниковите газове. Прекратяването на депонирането на биоразградимите отпадъци и увеличаване на рециклирането и оползотворяването им ще доведе до намаляване на емисиите на парниковите газове, което ще спомогне и в борбата с климатичните промени.

В следващата таблица е представен план за действие към подпрограмата за подобряване на управлението на биоотпадъци.

Подпрограми за подобряване на управлението на биоотпадъците

Стратегическа цел	Оперативна цел	ДЕЙНОСТ (МЯРКА)	БЮДЖЕТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТОР ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРЕН
СЦ2	ОЦ1 ОЦ2 ОЦ3	Разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане	И одобрена план-сметка за разходите по дейността чистота	2016-2020г.	Изпълнение на целите съгласно чл.31,ал.1,т.2 от ЗУО	Собствени средства ПУДОС ОПОС 2014-2020		Община РСУО
СЦ2	ОЦ1 ОЦ2	Въвеждане на система за домашно компостиране, чрез закупуване на компостери за	5000	2016-2020г.	Предотвряване образуването на отпадъци от растителен и	Общински бюджет, ПУДОС, ОПОС	Брой закупени компостери	Община

		предоставяне на домакинствара			хранителен произход			
СЦ2	ОЦ2 ОЦ3 ОЦ4	Осигуряване на предварително третиране и оползотворяване на биоразградими отпадъци	Одобрена план- сметка	2017	Изпълнение на целите съгласно чл.31,ал.1,т.2 от ЗУО	Собствени средства ПУДООС ОПОС 2014- 2020	Функциони раща инсталация за компостира не	РСУО

Подпрограма

за постигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло

1. Въведение

Определението за „подготовка за повторна употреба“ съгласно Член 3 (16) от РДО е: „проверка, почистване или ремонт, посредством които продуктите или компонентите на продукти, които са станали отпадък, се подготвят, за да могат да бъдат използвани повторно без каквато и да е друга предварителна обработка.“

Определението за рециклиране съгласно Член 3 (17) от РДО е : „всяка дейност по оползотворяване, посредством която отпадъчните материали се преработват в продукти, материали или вещества за първоначалната им цел или за други цели. То включва преработването на органични материали, но не включва оползотворяване за получаване на енергия и преработване в материали, които ще се използват като горива или за насипни дейности“

България е сред страните членки на ЕС с близко до средното ниво на рециклиране през последните години.

В закона за управление на отпадъците през 2012г. се включи общеевропейската цел за рециклиране на битовите отпадъци приета в законодателството на ЕС през 2008г. За общините в Р. България е поставено изискването поетапно до 2020г. отпадъците от хартия, картон, метали, пластмаса и стъкло да бъдат в следните количества:

- До 01.01. 2016г. – най-малко 25 на сто от общото им тегло;
- До 01.01.2018г. – най-малко 40 на сто от общото им тегло;
- До 01.01.2020г. – най-малко 50 на сто от общото им тегло;

Целта на тези мерки е да се увеличат количествата на рециклираните и оползотворените отпадъци и да се намали тяхното депониране на Регионалните депа.

В йерархията при управление на отпадъците подготовката за повторна употреба се нарежда на второ място след предотвратяването на образуването на отпадъци. Целта

на тази подредба е именно максималното използване на отпадъците колкото може в повече направления.

Следващото в йерархията при управлението на отпадъците е рециклирането, което цели превръщането на отпадъците в други суровини и материали, но за разлика от подготовката за повторна употреба, е тук за извършването на дейността е необходимо използване на много повече суровини.

2. Цел на подпрограмата за постигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло

Стратегическа цел на тази подпрограма е: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

3. Анализ и описание на съществуващото състояние и насоки за бъдещи мерки

Съгласно нормативната уредба отделянето на рециклируемите и оползотворими отпадъци от потока битови отпадъци става посредством сътрудничество с организациите по оползотворяване на отпадъците от опаковки, и съответно чрез извършване на дейности по предварително третиране, преди тяхното депониране.

За постигане на целите заложи в настоящата подпрограмата за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло са обхванати следните мерки:

Мярка 1: Организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространените отпадъци - Подобен вид дейности са събиране на масово разпространени отпадъци могат да бъдат например организиране на кампании насочени към различни групи – училища, пенсионерски клубове, фирми, търговски вериги, работещи в различни институции. По този начин могат да бъдат организирани различни игри и състезания между децата за събиране и предаване на хартиени и картонени опаковки, да се организират различни конкурси и т.н. Също така общината може да оказва различно съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

Мярка 2: Актуализиране на общинската нормативна уредба - Чрез актуализацията на общинската нормативна уредба биха могли да се включат нормативни мерки, свързани със строги изисквания за регистрирането и работата на пунктовете за изкупуване на вторични суровини. Мерки свързани с осъществяване на контрол за изпълнението на изискванията за разделното събиране и предаване на рециклируеми битови отпадъци и др.

Мярка 3: Организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл.13, ал. 1 от ЗУО и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане.

Мярка 4: Създаване и поддържане на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на общината

Мярка 5: Провеждане на информационни кампани сред населението за разделното събиране и рециклиране на отпадъци

В следващата таблица е представен плана за действие към подпрограмата за постигане на целите на подготовка за повторна употреба и рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия, картон, пластмаса и стъкло.

**Подпрограма за постигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци
най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло**

Стратегическа цел	Оперативна цел	ДЕЙНОСТ (МЯРКА)	БЮДЖЕТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТОР ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРЕН
СЦ2	ОЦ2 ОЦ3 ОЦ6	Актуализиране на общинската нормативна уредба	НП	2016-2020		Собствени средства	Актуализирана нормативна уредба	Община
СЦ2	ОЦ2 ОЦ3 ОЦ11	Организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно	НП	Постоянен	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.7 от ЗУО	Собствени средства	Сключени договори с Организации за оползотворяване на отпадъци или организирани собствени системи.	община

		събиране и местата за предаване на масово разпространенията отпадъци						
СЦ2	ОЦ6 ОЦ11	Организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл.13, ал. 1 от ЗУО и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане	5 000лв.	Постоянен	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.9 от ЗУО	Собствени средства ПУДООС	Организиране на система или сключване на договор	община
СЦ2	ОЦ7 ОЦ10	Създаване и поддържане на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на общината	НП	Постоянен	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.14	Собствени средства	Създаден и актуализиран ежесмесчн о регистър	община
СЦ2	ОЦ10 ОЦ11	Провеждане на информационни кампани сред населението за разделното събиране и рециклиране на отпадъци	2 000	2016-2020	Повишаване информираността на населението	Общински бюджет	Брой реализирани информационни	Община

							кампании	
--	--	--	--	--	--	--	-----------------	--

Подпрограма
за подобряване управлението на строителните отпадъци

1. Въведение

„Отпадъците от строителство и разрушаване” са отпадъци, които са се образували в следствие от строително – монтажни работи и премахване, включващи минерални отпадъци, пластмаси, метал, хартия, изолационни материали, дърво, азбест и др., които съответстват на кодовете на отпадъците от група 17 от Приложение № 1 на Наредба № 2 от 23.07.2014г. за класификация на отпадъците, издадена от Министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр.66 от 08.08.2014г.

Отпадъците генерирани по време на строително-монтажни дейности до известна степен подлежат на рециклиране и повторна употреба като по този начин от проблем за околната среда могат да се превърнат във важен ресурс.

Съгласно европейското законодателство до 2020г. подготовката за повторна употреба, рециклирането или друго оползотворяване на неопасните строителни отпадъци следва да се увеличи най-малко до 70% от общото им тегло. Съгласно ЗУО целите за рециклиране или друго оползотворяване на строителните отпадъци трябва да се достигнат през годините както следва:

- До 01.01.2016г. – най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
- До 01.01.2018г. – най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- До 01.01.2020г. – най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

Както в ЗУО, така и в Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали е определена йерархия при управлението и третирането на отпадъците. При строителните отпадъци се използва следния йерархичен подход:

- Предотвратяване;
- Подготовка за повторна употреба;

- Рециклиране на строителни отпадъци, които не могат да бъдат повторно употребени;
- Оползотворяване в обратни насипи;
- Оползотворяване за получаване на енергия от строителни отпадъци, които не могат да бъдат рециклирани и/или материално оползотворени;
- Обезвреждане на строителни отпадъци, които не могат да бъдат повторно употребени.

С Наредбата са определени и изискванията към съдържанието на планове за управление на строителните отпадъци, редът и начина за тяхното съгласуване и проследяване изпълнението им от местната администрация както и изискванията за селективно разделяне и материално оползотворяване на отпадъците от строително – монтажните работи. Изискването за разработване на план за управление на отпадъците не се прилага за:

- Разрушаване на сгради с РЗП под 100 кв. м.
- Реконструкция, основен ремонт и/ или промяна предназначението на строежа с РЗП, по-малка от 500 кв.м.
- Строеж на сгради с РЗП с по-малка от 300 кв.м.
- Разрушаване на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи, когато тяхното премахване е наредено по спешност от компетентните органи.

Целта на планове за управление на строителните отпадъци е да се следи и контролира изпълнението на законодателството и постигане на заложените цели в него.

Считано от 14 юли 2014 г. възложителите на СМР на проекти, финансирани с публични средства, отговарят за влагането в строежите на рециклирани строителни материали или на третирани строителни отпадъци за материално оползотворяване в обратни насипи съгласно Приложение № 10 към Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали в количества, както следва:

- за строителство на сгради- 2 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
- за строителство на пътища - 10 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
- за рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища - 3 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
- за строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура - 8 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
- за оползотворяване на предварително третирани строителни отпадъци в обратни насипи - 10 на сто от общото количество вложени строителни продукти.

Посочените цели се постигат поетапно както следва:

Вид строителна дейност	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Строителство на сгради, финансирани с публични средства	1%	1%	1%	1,5%	1,5%	1,5%	2%
Строителство на пътища с публични средства	5,0%	5,0%	8,0%	8,0%	8,0%	10%	10%
Рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища, финансирани с публични средства	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура, финансирани с публични средства	3,0%	3,0%	5,0%	5,0%	6,0%	7,0%	8,0%
Оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи	8,0%	9,0%	10%	11%	11%	11%	12%

Цели на подпрограмата за подобряване управлението на строителни отпадъци

Стратегическа цел: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

3. Анализ и описание на съществуващото състояние и насоки за бъдещи мерки

Общината не разполагат с информация за генерираните строителни отпадъци от бита. В повечето случаи отпадъците се изхвърлят в контейнери за общ битов отпадък и по този начин, чрез системата за сметосъбиране и сметоизвозване постъпват за депониране.

За подобряването управлението на строителните отпадъци могат да бъдат дадени някои от следните препоръки:

Част на строителните отпадъци в т.ч. и на отпадъците от ремонтните дейности на домакинствата генерирани на територията на общината, да се съхраняват временно на определени и отредени за целта терени и в последствие да се извозват за обратни насипи, рекултивационни дейности на стари кариери и други подходящи начини за оползотворяване.

Конкретните мерките, които са заложи в подпрограмата за подобряване управлението на строителните отпадъци се отнасят основно до:

- Организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата и юридическите лица на територията на общината;
- Актуализиране на нормативната уредба за прилагане на ЗУО и НАРЕДБАТА за управление на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали.
- Сключване на договори с лица притежаващи разрешения за дейности по третиране на строителни отпадъци

В настоящата подпрограма не са включени и част от мерките, които имат пряка връзка с постигането на нейните цели, и до голяма степен биха подобрили управлението на строителните отпадъци. Такива са например:

- Програми за обучение и повишаване капацитета на служителите за целите на изпълнението на изискванията за строителните отпадъци;
- Осъществяване на информационни кампании за насърчаване населението и бизнеса да събира разделно отпадъците и за активно предоставяне на информация за отпадъците;
- Разработване на общинска система за управление на отпадъците, вкл. за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;

В следващата таблица е представен план за действие към подпрограмата за подобряване управлението на строителните отпадъците.

Подпрограма за подобряване на управлението на строителните отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	ДЕЙНОСТ (МЯРКА)	БЮДЖЕТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТОР ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРЕН
СЦ2	ОЦ2 ОЦ5 ОЦ6 ОЦ11	Организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата и юридическите лица на територията на общината	Съгласно изготвени АРП, ПИП и КСС	Постоянен	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.5 от ЗУО	Такса "битови отпадъци" ПУДООС Публично-частни партньорства ОПОС 2014-2020	Изградена система за събиране и съоразения за третиране на строителни и отпадъци и земни маси	Община
СЦ2		Сключване на договори с лица притежаващи разрешения за дейности по третиране на строителни отпадъци	Не е необходим бюджет	2016-2020	Изпълнение на изискванията на законодателството	-	Регламентирано третиране на	Община

							строителните отпадъци	
СЦ2	ОЦ2 ОЦ5 ОЦ6 ОЦ11	Актуализиране на нормативната уредба за прилагане на ЗУО и НАРЕДБАТА за управление на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали	НП	Постоянен	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.5 от ЗУО	Собствени средства	Актуализирана нормативна уредба	Община Общински съвет

Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депониране

1. Въведение

В йерархичното ниво за управление на отпадъците въведено с националното и европейското законодателство, депонирането на отпадъците стои на най-ниското стъпало. Основните усилия на националното и местното ниво са насочени главно управлението и предотвратяване риска от депониране отпадъци, което може да се постигне чрез няколко групи мерки:

- Чрез намаляване на количествата депонира отпадъци посредством увеличаване дела на рециклираните и оползотворени отпадъци;
- Закриване и рекултивация на стари депа за отпадъци с преустановена експлоатация;
- Последващ следексплоатационни грижи и мониторинг на закритите депа;
- Предотвратяване на депонирането на опасните битови отпадъци чрез разделното им събиране и предаване за обезвреждане.

2. Цели на подпрограмата за предотвратяване и намаляване на риска от депониране

Стратегическа цел: Намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци.

2. Анализ и описание на съществуващото състояние и насоки за бъдещи мерки

Конкретните мерки които са заложи в текущата подпрограма за предотвратяване и намаляване риска от депониране на Общинската програма за управление на отпадъците са както следва:

- Предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им;
- Контролни дейности – тук се включва извършването на проверки, съставяне на констативни протоколи, предписания, актове за установяване на нарушения, издаване на наказателни постановления и др.
- Актуализиране на общинските наредби;
- Закриване и рекултивация на общински депа за ТБО с последващи експлоатационни грижи и мониторинг – това са дейности по поддръжката

на площадките на депота след тяхното закриване, осъществяване на контрол и наблюдение на параметрите на околната среда и отстраняване на евентуални отрицателни последствия от въздействието на депото върху околната среда и човешкото здраве.

- Осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- Почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12 от ЗУО - почистване на отпадъци от пътя, земното платно, пътните съоръжения, обслужващите зони, крайпътните обслужващи комплекси, както и осигуряване на съдове за събиране на отпадъците и транспортирането им до съоръжения за тяхното третиране;
- Почистване на територии от населените места предназначени за обществено ползване

В следващата таблица е представен плана за действие към подпрограмата за предотвратяване и намаляване на риска от депониране

Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци

Стратегическа цел	Оперативна цел	ДЕЙНОСТ (МЯРКА)	БЮДЖЕТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТОР ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРЕН
СЦЗ	ОЦ5 ОЦ10	Предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им	НП	Постоянен	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.15 от ЗУО	Собствени средства	Брой съставени АУАН и брой почистени незаконни сметища	община
СЦЗ		-Контролни дейности - извършване на проверки, съставяне на констативни протоколи, предписания, актове за установяване на нарушения, издаване на наказателни постановления	НП	Постоянен		Собствени средства		община
СЦЗ		- Актуализиране на	НП	Постоянен		Собствени	Актуализи	Община

		общинските наредби				средства	ран нормативе н документ	
СЦ2	ОЦ5	Закриване на старо общинско депо за ТБО	Съгласно изготвени и одобрени работни инвестиционни проекти	До 31.12.2017 г.	Намаляване и ограничаване на замърсяването от стари неотговорящи на изискванията депа		Закрити и рекултивирани депа	Община
СЦ3	ОЦ3	Осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;	Съгласно одобрени годишни план - сметки по дейност Чистота	Постоянен	Намаляване на риска от замърсяване и образуване на нерегламентиран и депа.Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.1 от ЗУО	Средства от такса "битови отпадъци", по реда на чл.66 ал.1 от ЗМДТ Безвъзмезден заем ПУДООС за закупуване	Осигурен достатъчен брой съдове за битови отпадъци	община
СЦ2	ОЦ3 ОЦ5	Почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с	Съгласно одобрени годишни	Постоянен	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.12 от	Собствени средства	Сключен договор или	община

		чл. 12 от ЗУО - почистване на отпадъци от пътя, земното платно, пътните съоръжения, обслужващите зони, крайпътните обслужващи комплекси, както и осигуряване на съдове за събиране на отпадъците и транспортирането им до съоръжения за тяхното третиране;	план – сметки по дейност Чистота		ЗУО		възлагане на общинско предприят ие	
СЦ2		Почистване на територии от населените места предназначени за обществено ползване	Съгласно одобрена годишна – план сметка	Постоянен	Изпълнение на изискванията на чл.19,ал.3,т.3 от ЗУО	Средства от такса "битови отпадъци", по реда на чл.66 ал.1 от ЗМДТ	Сключен договор или създадено общинско предприят ие	Община

Подпрограма
за информационно осигуряване, запазване и подобряване на
административния капацитет на общината

1. Въведение

Информационното осигуряване на дейностите по управление на отпадъците е с важно значение при процесите на техният контрол. Необходимо е общината да разполага с достатъчно и надежни данни за различните видове и потоци отпадъци, с които борави или който се образуват на територията на ѝ, но се управляват от други лица.

Едновременно с информационното осигуряване е важно Общината да разполага с квалифицирани кадри в администрацията, които да събират и обработват информацията, както и да изчисляват степента на постигане на годишните цели.

2. Цели на подпрограмата за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината

Стратегическа цел: Укрепване на административния капацитет за управление на отпадъците

Конкретните мерки, които са заложи в подпрограмата за информационно осигуряване, запазване и подобряване административния капацитет на общината са както следва :

- Изграждане и поддържане на информационна система и база данни за количества, състав на отпадъците и други параметри;
- Укрепване на административният капацитет чрез обучения на администрацията, отговорна за управлението на отпадъците в общината;
- Промяна в структурата на управление на човешките ресурси в Общината и осигуряване на щатни бройки отговорни единствено за управление на отпадъци.

В следващата таблица е представен план за действие към настоящата подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет.

Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет

Стратегическа цел	Оперативна цел	ДЕЙНОСТ (МЯРКА)	БЮДЖЕТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТОР ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРЕН
СЦ4	ОЦ7 ОЦ10	Изграждане и поддържане на информационна система и база данни за количества, състав на отпадъците и други параметри;	НП	Постоянен	Осигуряване на възможност за по-ефективен контрол по отношение на управлението на отпадъците	Собствени средства	Изградена информационна система и база данни	Община
СЦ4	ОЦ8	Укрепване на административния капацитет чрез обучения на администрацията, отговорна за управлението на отпадъците в общината.	НП	2016-2020		Собствени средства, финансови инструменти на ЕС	Брой преминати обучения	Общини

СЦ4	ОЦ8	Промяна в структурата на управление на човешките ресурси в Общината и осигуряване на щатни бройки отговорни единствено за управление на отпадъците	НП	Постоянен		Собствени средства	Бр. работни места	Общини

Подпрограма

за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

1. Въведение

Информирането и участието на обществеността е основен компонент във всяка програма за управление на отпадъците. Отпадъците са част от човешката дейност и без участие на населението, основен генератор на битови отпадъци, дори и най-добре разработената програма не може да постигне своите цели. От особена важност е да се повиши разбирането сред населението и бизнеса за йерархията при управление на отпадъците т.е за приоритетният ред на това как да се справяме с отпадъците, както и за отговорностите на всеки, който образува или допринася за образуването на отпадъци, включително и отговорността да покрива пълни разходи за своите действия.

2. Цели на подпрограмата за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управлението на отпадъците

Стратегическа цел: Повишаване на приноса на обществеността в прилагане йерархията при управление на отпадъците

3. Анализ и състояние на съществуващото състояние и бъдещи мерки

Дейността по управление на отпадъците в Общината трябва да става напълно прозрачно, същевременно с това трябва да се дават и повече възможности на населението за участие в процесите.

В настоящата подпрограма за включени мерки за подобряване информираността на обществото, който е основен генератор на отпадъци, чрез изграждане и поддържане на система за количествата, състава и други параметри на отпадъците. Специално внимание може да бъде обърнато на работата с децата в детските градини и училищата на територията на общината, впредвид създаването у тях на нагласи и поведение относно отпадъците. Друга група мерки е насочена към участието на обществеността в процеса на вземане на решения относно политиката за отпадъци, чрез провеждане на анкети и допитвания за различни въпроси.

За достигане целите на подпрограмата могат да бъдат дадени следните препоръки:

Да се осъществи поддържането на актуална информация за дейността, чрез секция в сайта на общината, да се организират различни мероприятия в които активно да участват гражданите, като например Ден на Земята, кампании за почистването на отпадъци, конкурси свързани с управлението на отпадъците, обществени прояви и др.

Конкретните мерки заложи в подпрограмата за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците са:

- Осигуряването на информация на обществеността по всички въпроси и ангажменти, вменени от закона чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;
- осигуряване на интернет достъп по националната нормативна уредба чрез линк към интернет страницата на МОСВ и РИОСВ;
- осигуряване на интернет достъп до общинската нормативна уредба, свързана с управлението на отпадъците - програма, наредби

В следващата таблица е представен плана за действие към подпрограмата за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.

Програма за прилагане на разяснителни кампании и информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Стратегическа цел	Оперативна цел	ДЕЙНОСТ (МЯРКА)	БЮДЖЕТ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ	ИНДИКАТОР ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	ОТГОВОРЕН
СЦ5	ОЦ7 ОЦ10	Осигуряването на информация на обществеността по всички въпроси и ангажменти, вменени от закона чрез интернет страницата на община, както и по друг подходящ начин	НП	Постоянен	Изпълнение изискванията на Чл.19, ал.3 т.13 от ЗУО	Собствени средства	Осигурен свободен достъп до информация	община
СЦ5	ОЦ7 ОЦ10	-осигуряване на интернет достъп по националната нормативна уредба чрез	НП	Постоянен		Собствени средства		община

		линк към интернет страницата на МОСВ и РИОСВ						
СЦ5	ОЦ7 ОЦ10	-осигуряване на интернет достъп до общинската нормативна уредба, свързана с управлението на отпадъците - програма, наредби	НП	Постоянен		Собствени средства		община

Принципи

Общинската програма се основава на следните принципи:

1. Защита на човешкото здраве и защита на околната среда. Този принцип ще осигури опазване на околната среда, чрез създаване на добра организация за събиране и своевременно извозване на отпадъците от населените места, преустановяване практиката по изхвърляне на отпадъци извън определените за целта места, извършване на безопасно депониране, почистване на замърсени терени.

2. Ограничаване на проблемите за бъдещите поколения. Отчитането на проблемите, които ще възникнат при бъдещите поколения, е от основно значение при управлението на отпадъците. Основава се на етичния принцип, че поколението, произвеждащо отпадъка трябва да носи отговорност за неговото управление. Някои дейности, следва да бъдат продължени и при следващите поколения.

3. Пълна отговорност на замърсителите или спазване на принципа "Замърсителят плаща". Този принцип обединява установените в международната практика и на национално ниво (ЗООС и ЗУО) тясно взаимосвързани помежду си принципи на "споделена отговорност" и "замърсителят плаща".

4. Участие на обществеността. Гражданите имат отношение към проблематиката на отпадъците, като постоянни причинители на отпадъци и като субект на вредното им въздействие. Участието на обществеността в прилагането на програми за разделно събиране и рециклиране е важен компонент от всяка успешна програма за интегрирано управление на отпадъците.

5. Интегрирано управление на отпадъците - изисква вземане и реализация на управленски решения за постигане на ясно определени цели на основата на балансирана система от нормативни, технически, организационни и икономически мерки и определени отговорности на страните, участващи в реализацията на целите

8. Мониторинг и оценка на изпълнението на програмата

Орган за контрол по изпълнение на програмата за управление на отпадъците е общинският съвет. Кметът на общината информира ежегодно общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година. За целта той изготвя *Отчет за изпълнение на Програмата за управление на отпадъците през ... г.* Отчетът се представя в срок до 31 март, като копие от отчета се изпраща на РИОСВ.

Целта на отчета за изпълнение на програмата през предходната календарна година е да се проследи напредъкът при изпълнението и да се идентифицират необходимите промени или адаптиране на програмата за текущата година.

Отчетът се изготвя на достъпен език и стил и се препоръчва да включва графики, фигури, таблици, които да илюстрират напредъка по изпълнение на мерките и целите. Това е необходимо за по-добро разбиране на съдържанието от страна на неспециалисти в областта на отпадъците – както общински съветници, така и широката общественост.

Целесъобразно е годишният отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците да се изготвя в следния формат:

1. Въведение
2. Общи условия за изпълнение и промени в социално-икономическите условия в общината
3. Действия, предприети от общината за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението
 - Създадени механизми за събиране, обработка и анализ на данни
 - Преглед на проблемите, възникнали в процеса на изпълнение на програмата през съответната година, и предприетите мерки за преодоляването им
 - Резултати от извършени оценки и тематични допитвания към края на съответната година
4. Напредък по изпълнение на целите и мерките в Програмата
5. Заключение

Приложения

Въведението включва уводни бележки, в които се обяснява основанието за изготвяне на отчета, за кого е предназначен отчетът, какви са целите на отчета и пояснение как е структуриран. Може да се включат и други важни съображения във връзка с изпълнение на програмата за управление на отпадъците в отчетния период.

Отчетът за изпълнение е основната част от документа и представя промени в средата за изпълнение през отчетната година; описание на предприетите от

Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Кочериново 2016-2020г.

общината действия за мониторинг и контрол по изпълнение на програмата, вкл. проведени оценки и/или допитвания до населението; постигнатия напредък по изпълнение на целите и мерките въз основа на включените в програмата индикатори за изпълнение и анализ на тяхното изпълнение, както и причините за неизпълнение. Описанието на напредъка по изпълнението на целите и мерките се структурира по целите, включени в Програмата за управление на отпадъците.

В заключителната част се представят изводи от анализа на изпълнението и предложения за промени или адаптиране на програмата за текущата година в случай на необходимост.

В приложение в табличен формат се докладва напредъкът по изпълнение на индикаторите, разработени за постигане на специфичните цели в програмата за управление на отпадъците, който е основата за текстовата част на отчета за напредъка по изпълнение на програмата.